

Offisersbladet

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

nr. 5 august 2005 • årgang 22

Felles opptak og
seleksjon s.18

Nord-Norge ribbes for
marinevåpen s.32

Edinburgh Military
Tattoo s.46

*Ett yrke
– én organisasjon*

NFF Norsk Flytteforbund

Adams Express AS

Boks 206 Skøyen, 0213 Oslo
Tel 23011450
Faks 23011451
oslo@adamsexpress.no
www.adamsexpress.no

Alfa Quality Moving AS

Ullern Allé 2, 0381 Oslo
Tel 2206 5150
Fax 22065151
anne@alfamoving.no
www.alfamoving.no

Bergen Flytningsbyrå AS

Storbotn 108, 5083 Øvre Ervik
Tel 55193900
Faks 55194240
post@bergen-flytningsbyra.no
www.bergen-flytningsbyra.no

Cargo Partner AS

Boks 43 Sentrum, 0101 Oslo
Tel 24134060
Faks 24134061
Oddvar@cargopartner.no
www.cargopartner.no

Christiania Transport-Bureau AS

Ensjøvn 12, 0655 Oslo
Tel 22683107
Faks 22681107
rolfj@christiania-transport.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8, 9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
Ken.baatnes@hasselberg.no

Håkull AS

Stokkamyrveien 22,
4313 Sandnes
Tel 51636060
Faks 51636050
Tom.ims@haakull.no
www.haakull.no

Kongstein & Sønn AS

Thranevegt 2, 3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21, 0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
Visergut@kvk.no
www.kvk.no

Majortrans Flytteservice AS

Boks 39 Røa, 0701 Oslo
Tel 67161616
Faks 67161617
Oslo@majortrans.no
www.majortrans.no

-avd Bergen:

Boks 197 Nesttun, 5853 Bergen
Tel 55925280
Fax 55925290
bergen@majortrans.no
www.majortrans.no

-avd Stavanger:

Boks 244, 4066 Stavanger
Tel 51443900
Faks 51443901
stavanger@majortrans.no
www.majortrans.no

NFB Transport Systems AS

Boks 52, 1401 Ski
Tel 66813800
Faks 66813801
nfb@nfbtransport.no
www.nfbtransport.no

Rekdal Transport AS

Breivika Industriv. 41, 6018 Ålesund
Tel 70143070 Faks 70155007
Post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Hannestadvn 7, 1617 Fredrikstad
Tel 69399940
Faks 69397340
Firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033, 4606 Kristiansand,
Tel 38044111
Faks 38044315
Post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

Stavanger Flyttebyrå AS

Dusavikveien 21, 4007 Stavanger
Tel 51530475
Fax 51524907
Stavanger.flyttebyra@c2i.net

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B, 7075 Tiller,
Tel 72900900
Faks 72900939
Flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Wergeland AS

Boks 243 Nyborg, 5871 Bergen
Tel 55535600
Faks 55535640
wergeland@wergeland.biz
www.haukedal.no

Zachariassen

Transport&Flytteservice AS
Straumfjellsvn 9, 5353 Straume
Tel 5631 2121
Faks 5631 2120
info@zachariassen-transport.no
www.zachariassen-transport.no

Valg og virkelighet

Før vi alle forhåpentligvis tok en velfortjent sommerferie, ble løytnant Espen Stiberg frifunnet i ankesaken etter drukningsulykken ved Langvatnet i Indre Troms. Krigsadvokaten anket ikke kjennelsen og dommen er nå rettskraftig. En viktig seier for løytnant Stiberg, men trolig like viktig for Forsvaret, befalet som yrkesgruppe og BFO. Ansvar for ulykken er nå lagt på Forsvaret som institusjon og det påhviler derfor indirekte alt befall. Som befalingsmann og –kvinne holder vi andre menneskers liv og helse i våre hender. Dette ansvaret kan ikke reduseres til et spørsmål om hvem som brøt hvilke sikkerhetsbestemmelser i UD 2-1, men må etter lagmannsrettens dom sees i en utvidet sammenheng og angår oss alle. Bare ved å være oppmerksom på både det direkte og indirekte ansvaret kan vi redusere mulighetene for at ulykker vil skje. Det er ikke tilstrekkelig å ha UD 2-1 på kontoret, i lommen eller i hånden. Det holder ikke å kunne de ulike bestemmelsene på rams eller påse at dine undergitte kan dem på rams. For å kunne skape trygge rammer for trening og øvelse må man også ha innsikt i hvorfor bestemmelsene er som de er, innsikt i hva som kan gå galt og tilstrekkelige ressurser å sette inn for å redusere eventuell risiko. Vi skylder mødre, fedre, søsken, ektefeller og barn å gjøre vårt ytterste for at personellet skal komme hjem i god behold. For å makte dette må vi trene realistisk under tryggest mulige rammer. For i skarpe oppdrag er god trening den beste livsforsikringen en soldat kan ha.

Valgkampen er i gang og de politiske partiene gjør seg lekke og lokker på velgerne. Løfter om skolemat, ansvarlig økonomisk politikk og sikkerhetspolitisk forutsigbarhet summer som iltre veps i relativt varm sensommerluft. Hvem som skal være, eller aller helst ikke være statsminister etter valget har så langt vært det mest pirrende krydder i ordskiftene. Sleivspark og personangrep hører med og tas ikke så veldig alvorlig annet enn på dagsavisenes forsider. Så langt er alt ved det vante. Likevel er

årets stortingsvalg mer spennende enn på lenge. Det knytter seg selvfølgelig en del spenning til hvilken oppslutning de ulike partiene vil få. Langt mer spennende er det hvilket regjeringsalternativ som får flertall. Blir det fortsatt borgerlig eller får vi en rød/grønn regjering. Vi i Forsvaret lurer nok spesielt på hvordan Forsvarets rammevilkår og utviklingsretning vil påvirkes.

Som tjenestemannsorganisasjon har BFO valgt å være partipolitisk nøytral uten bindinger til noe bestemt politisk parti eller gruppering. Vårt ansvar er i hovedsak å ivareta befalets faglige, økonomiske og sosiale rettigheter, og å styrke Forsvarets stilling i samfunnet. Uavhengig av hvem som styrer landet skal BFO fremstå tydelig som ansvarlig talerør for befalet som yrkesgruppe. Vi skal gi ros når det er fortjent, og ris når det er nødvendig. Bare slik kan organisasjonen bevare solid integritet og tilstrekkelig troverdighet. BFO vil bare gi ett råd til sine medlemmer; bruk stemmeretten!

Uansett hvilken regjering landet får etter valget vil den få en krevende utfordring. Alt tyder på at omstillingen av Forsvaret ikke har skapt tilfredsstillende balanse mellom mål og midler, drift og investering. Den doble ubalansen er fremdeles en hodepine for Forsvarets ledelse, og nå er det lite igjen som kan reduseres før hele strukturelementer må legges ned. Denne erkjennelsen er tung og vanskelig å ta inn over seg. Selv om Forsvarssjef Sverre Diesen har rett i konstitusjonell sammenheng når han sier at ethvert forsvarsbudsjett er stort nok, tar han samtidig fullstendig feil. Forsvarsbudsjettet er for lite i forhold til de oppgaver Forsvaret er pålagt og de ambisjoner våre politikere har. – Godt valg!

didrik.coucheron@bfo.no

INTERN TELEFONLISTE FOR BFO

Aune, Per Hermann	239	23 10 02 39	992 08 751
Bjerkansmo, Jimmy	237	23 10 02 37	932 08 717
Clausen, Holst Einar	242	23 10 02 42	928 14 251
Coucheron, Didrik	230	23 10 02 30	928 88 643
Dahl, Ragnar	238	23 10 02 38	934 98 520
Eriksen, Mona	243	23 10 02 43	924 28 698
Gabrielsen, Erik	236	23 10 02 36	920 96 432
Kay, Eva	248	23 10 02 48	928 61 140
Lillerovde, Frode	240	23 10 02 40	906 40 209
Omberg, Lars	245	23 10 02 45	920 91 238
Solberg, Eivind	231	23 10 02 31	934 08 550
Stange, Arild	234	23 10 02 34	934 98 522
Ulrichsen, Kari	246	23 10 02 46	928 05 621
Ydstie, Jo Petter	220	23 10 02 20	934 12 625

Omstillingstillvalgte

Rudberg, Rune	232	23 10 02 44	934 20 377
Jacobsen, Guttorm	232	23 10 02 32	926 94 221

Sentralbord	220	23 10 02 20	Mil: 0510 5694
Telefax BFO	Siv:	23 10 02 25	

Områdetillitsvalgte

Eide, Gunnar Lie	0575-4950	77 01 49 50	924 30 909	Nord-Norge
Gundersen, Jan Åge S.	0580-7318	77 89 73 18	970 48 101	Nord-Norge
Esp, Harry Andre	0580-7374	77 89 73 74	970 48 014	Nord-Norge
Opdal, Jacob Are	0565-7463	75 53 74 63	924 23 022	Midt-Norge
Grøn, Kristian T.	0550-5232	73 99 52 32	918 52 277	Midt-Norge
Ledal, Rolf J.	0540-3486	55 50 34 86	934 62 716	Vest
Nordhus, Rune	0540-4010	55 50 4010	932 14 671	Vest
Helgesen, Arild	0505-5943	63 92 59 43	934 99 445	Indre Østland
Johnsen, Martin	0500-3534	61 27 35 34	924 30 905	Indre Østland
Karlsen, Sten Rune	0520-3534	69 23 35 34	922 18 110	Viken
Sævik, Pål	0510-9433	23 09 94 33	928 17 119	Viken

UTENLANDSBEORDRING?

VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EXPORT?

HVA MED DEN BILEN DU HAR I DAG?

INNBYTTE?

VOLVO XC70

Pris fra EUR 28 400 (D5 185 hk, man.)*

2.5T AWD, 210 hk
2.4 D5 AWD, 185 hk

*Gj.sn.forbruk 7,6 l/100km. CO₂-utslipp 201 g/km.

VOLVO XC90

Pris fra EUR 31.045 (D5 185 hk, man.)*

2.5T 5-seter, 210 hk
2.5T 7-seter, 210 hk
T6 5-seter, 272 hk
T6 7-seter, 272 hk
V8 4.4 5-seter, 315 hk
V8 4.4 7-seter, 315 hk
D5 AWD, 5-seter 163 hk
D5 AWD, 5-seter 185 hk
D5 AWD, 7-seter 163 hk
D5 AWD, 7-seter 185 hk

*Gj.sn.forbruk 8,2 l/100km. CO₂-utslipp 217 g/km.

VOLVO CAR INTERNATIONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot.

Prisene er meget gunstige da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg.

Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA.

Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

ONE WORLD, ONE MARKET

VOLVO

Offisersbladet

Nr. 5 – 22. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
Telefax 23 10 02 25
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no
Besøksadresse: Karl Johans gate 12 j
(inngang fra Kirkegata)

Ansvarlig utgiver:

Didrik Coucheron

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

Karin Smedsrud karin@2punkt.no
Pb. 347 Økern, 0513 Oslo
Telefon +47 23 19 45 42
Mobil +47 98 20 54 16
Telefax +47 23 19 45 01

(Bekreftet opplag 2004: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke
nødvendigvis BFOs mening. Forfattere
er selv ansvarlig for innholdet og de
meninger som fremholdes.
Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2005:

Nnummer	Matr.frist	Utgivelse
Nr. 6 oktober	19.09	10.10
Nr. 7 desember	14.11	08.12

Grafisk produksjon:

Design: 2punkt jeanette@2punkt.no

Trykk: Hestholms Trykkeri
Telefon 67 07 30 50

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:

FOTO: Forsvarets Mediesenter

Redaksjonen avsluttet:

19.08.05

Fagpressen

OPPLAGSKONTROLLERT

3 BFO leder:
Valg og virkelighet

6 KAFO leder:
En stille periode?

6 BESO leder:
Endelig praksis!

8 Sikkerhetstabber
og terrorisme

10 Litt av hvert

12 Fredriksten Festning
ønsker en kommandant

14 Flyværsling

16 Fra Ryktebørsen

17 Tilbakeblikk

18 Ros til FOS

20 USA omgjør geværvalg

21 BFO informerer

30 Leserbreve

32 Nord-Norge ribbes for
marinevåpen

34 – Uvurderlig støtte

35 Ferie og fritid – reisetips

37 Kjekt å ha

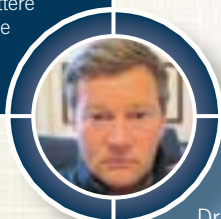
38 Forbereder ny
familiepolitikk

40 Til Skei for
aller siste gang

42 Offiserskryss

44 – This is Brandy!

46 «Det koster å være kar»

SKAMMELIG PERSONELLPOLITIKK!

I denne utgave bringer Offisersbladet en sak frem i lyset, som faktisk nesten ikke tåler å se dagens lys. Den personellbehandlingen BFO-medlem og sjef for FLOs Driftsdivisjon, generalmajor Arne Dahlberg er blitt utsatt for fra Forsvarets- og den politiske ledelse er skandaløs. Kort fortalt er Dahlberg kanskje den best utdannede innen logistikk i landet, og en soleklar kandidat til en høyere lederstilling i FLO. Han er svært godt likt som leder, og har nådd de mål som er satt, selv om målene er satt så ambisiøst at det kan virke som om man ikke ønsket måloppnåelse. Når da generalmajoren gjør krav på en ny og høyere plassert lederstilling i FLO, klarer den øverste ledelse i beste mafiastil å sørge for at han ikke får den (se artikkel BFO-sider). Jeg skjønner at den øvre ledelse ikke ønsker å ha med Dahlberg på "laget", for han er rett og slett for dyktig! Han er heller ikke redd for å si ifra når det går gal vei. Fra sikre kilder har jeg hørt at Dahlberg og hans stab har regnet ut at FLO inklusive EBA, kommer til å gå 6-700 millioner kr i underskudd i år! Konsernsjefen i FLO og annen toppledelse sier/tror at underskuddet vil bli på bli 30-40 millioner.

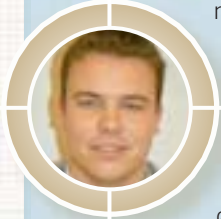
Nei, dyktige ledere med svært god utdanning og spisskompetanse må vi kvitte oss med fortest mulig. Det finnes jo alltid noen "blåruss" som kan leies inn på konsulentbasis, eller til kortere engasjement. Folkens, dette lukter etter min mening råttent. Til orientering står det utall av sivile firmaer/konsern som svært gjerne ønsker seg Dahlbergs kapasiteter.

Til slutt ønsker jeg å rette direkte kritikk til at ForsvarsForum nå går inn på annonsemarkedet. Bladet er helfinansiert av Forsvarsdepartementet og både FD og ForsvarsForum bør skjønne at det blir helt galt at de nå konkurrerer om annonsørene, som organisasjonenes tidsskrifter er så avhengige av.

God høst og velkommen til alt nytt befall!

holst.clausen@bfo.no

En stille periode?

Freden har endelig senket seg over Forsvaret i media, spørsmålet er om dette vil vare eller om det kun er midlertidig mens valgkampen pågår? En del av det harde mediakjøret som har vært mot Forsvaret i første halvår av 2005 har skadet Forsvarets omdømme ute blant folket. Svært mye har gått på økonomi og økonomistyring, noe som er et meget ømtåelig tema blant befolkningen.

Skattebetalerne godtar rett og slett ikke at man ikke har kontroll med økonomien, noe som i seg selv er forståelig. Hvorfor har det blitt slik at Forsvaret ikke har kontroll over økonomien og betaler offiserene skyhøye lønninger?

Noe av skylden tror jeg ligger i for store omstillinger på kort tid. Når den enkelte arbeidstaker sliter med usikkerhet om overtallighet og samtidig blir pålagt å innføre nye systemer, så er det ikke unaturlig at ting kan komme ut av kontroll. Spørsmålet man da kan stille seg er om dette er et varsku om at omstillingen er kommet i ubalanse? I alle bedrifter som skal omorganiseres oppstår det usikkerhet og misnøye, så det som skjer i Forsvaret er således ikke unaturlig. Det som også enkelte politikere nå også retter søkelyset mot er om man kanskje har hatt litt for stort fokus på antall årsverk, og ikke den arbeidsmengden som skal utføres. Nye systemer skal innføres, som i seg selv ofte medfører en større arbeidsmengde, samtidig som antall ansatte reduseres. Det stilles derfor større krav til den enkelte ansatte samtidig som denne lever i usikkerhet om stillingen hans/hennes fortsatt består. Kanskje det er på tide at noen innser at ikke alt har vært gjort i riktig rekkefølge, og av den grunn senker tempoet i omstillingen litt?

Når det gjelder oppslagene om overbetalte offiserer, så er det ikke unaturlig at skattebetalerne kjøper den kritikken når de får servert at enkelte offiserer tjener over 700 000 kroner i året. Dette er for mange et svimlende beløp, men ser man på den totale arbeidsmengden til disse offiserene så er det snakk om at de kanskje jobber mellom 1,5 og 1,8 årsverk. Når da folk får høre at vi tjener for mye og samtidig ikke klarer å holde styr på økonomien, så er det ikke rart at omdømme svekkes.

På grunn av all den negative omtalen er det derfor viktig at dere som kadetter og fremtidige offiserer går foran som et godt forbilde og er med på å styrke og bygge opp igjen Forsvarets omdømme. Selv om det er stille nå, og mange har glemt disse mediaoppslagene, så kommer nok media til å hive seg over oss igjen straks valget er over.

Helt til slutt vil jeg bare minne dere på årets høstkonferanse. Den nærmer seg med stormskritt og vi trenger din deltagelse for å få til en vellykket konferanse. Konferansen skal avholdes på Geilo, og jeg kan love dere at vi i KAFO-styret skal gjøre det vi kan for at det skal bli en faglig og sosialt meget vellykket konferanse. Jeg oppfordrer derfor deg, kadett ved krigsskolene eller på sivile studier, om å kontakte ditt lokale KAFO-styre eller landsstyret og melde din interesse for konferansen. Den skal være med på å stake ut kursen for KAFOs virksomhet det neste året.

Anders Fiskerstrand
Leder KAFO

Endelig praksis!

Et år på befalsskole gir deg mye. På skolebenken legges et faglig grunnlag for videre tjeneste. En får teoretisk forståelse av lederstil, motivasjon og instruksjonsmetoder. En tar eksamen og karakteren kommer i gradueringspapirene dine. Men eksamen er ikke over av den grunn: Når du setter lærdommen din i praksis er det litt som en veldig lang eksamen. En eksamen som ikke er bestått før du har ledet personellet ditt trygt gjennom de oppdrag som blir gitt, og de utfordringer og krav du stiller på veien.

Selv føler jeg at jeg besto mine første "eksamener". Som puljefører og senere troppsbefal under Felles opptak og seleksjon (FOS BS 05) på Kjevik var en til tider det eneste bindeleddet mellom opptil 23 kandidater og ledelsen ved opptaket. Dette stilte helt nye krav til oss som ledere, organisatorer og rollemodeller.

Det var ikke bare nyutdannede sersjanter som fikk prøvd seg som puljeførere og seleksjonsbefal. Også befalelever som nå påbegynner sitt 3. år på FIH (tidligere HIS) på Jørstadmoen var med. På korporallønn, men med et pågangsmot som bare befalelever kan vise, gjorde de en kjempejobb og opptaket kunne trolig ikke bli gjennomført uten dem. 3 uker sommerferie hadde skjemt bort oss unge befalingsmenn, litt og der vi småmurret om overtidsbetaling var allerede befalelevene godt i gang med arbeidet.

Mye av Norges beste ungdom har vært samlet til befalsskoleopptakene. Mange har blitt sendt hjem, men de som nå er tatt opp som elever vil videreføre befalsskoletradisjonen på en minst like god måte som det vi har gjort. Det er et godt tegn når du nesten kunne tenke deg å gå befalsskolen om igjen sammen med dem du har hatt under deg i 3 uker.

Uansett, det året vi har vært gjennom har gjort oss i stand til å prøve i praksis, og på mange måter lærte vi mer av 3 uker med personell enn av ett eller flere befalsskoleår. Og det er kun i Forsvaret du får mulighet til å oppleve noe sånn!

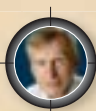
Ola Vassli
Leder BESO

Foto: Forsvarets Mediesenter

TERK

Av John Berg

Det var Østerrikes tronfølger, erkehertug Franz Ferdinand og hans hustru Sophie som ble drept. Erkehertugen var en toppklasse VIP; og hva gjør man hvis en toppklasse VIP griper myndig og bestemt inn i sikkerhetsopplegget? Og spesielt hvis han går i sjokk og truer den som ikke adlyder med hele sin makt og autoritet?

Lang liste

Her er listen over tabber som er til å lære av: Allerede ved erkehertugparets ankomst til jernbanestasjonen i Sarajevo oppsto en viss forvirring. For erkehertuger burde man ikke skubbe seg på! Den første bilen i kortesjen som sto klar var reservert for sikkerhetspolitiet, men i befi ppelsen som følge av seremoniene og alt ståket ble alle unntatt én stående igjen på stasjonen. Tre lokale politfolk kom imidlertid med i kortesjen, men sikkerhetsopplegget var alt fra starten av kommet ut av kontroll. Ingen grep inn for å gjenopprette planen.

Erkehertugen og hans hustru, sammen med militærguvernøren general Potiotek, skulle kjøre i en åpen sportsbil. Erkehertugen hadde en fatalistisk innstilling til farer og insisterte bryskt på at det skulle kjøres sakte. Han ville nemlig se seg litt om i byen - og bli sett av sine få tilhengere der. Sånt ville styrke moralen. Ingen grep inn, for

det var jo egentlig ikke så mange tilskuere langs ruten og dessuten hørtes enkelte hurrarop. Den tilsynelatende avslappede stemningen bidro til unnlatelsessyndene.

Håndgranat!

Like ved hovedpolitistasjonen, i det general Potiotek pekte ut en ny hærforlegning i byen, kastet den høye, unge serbiske nasjonalisten Cabrinovic, som sto i en liten klynge tilskuere, plutselig en håndgranat mot bilen som kom sakte trillende. Granaten traff den nedfoldede kalesjen, spratt av og eksploderte under den neste bilen i kortesjen. Flere offiserer i denne bilen og en del tilskuere ble såret.

Erkehertugens sjåfør reagerte helt riktig og aksellererte det bilen kunne klare i retning mot rådhuset. Men erkehertugen selv grep inn og beordret full stopp! Han ville vite hvem som var såret. Ingen tok kontroll over situasjonen; for hvem motsier vel en sint erkehertug? Man har da en karriere å ta vare på.

Under stoppen, som trolig varte i flere minutter, oppdaget man at erkehertuginnen hadde fått en liten skramme i huden i nakken. Dermed ble ferden videre ytterligere litt forsinket. Der sto man, som et verdenshistorisk mål. Men foreløpig skjedde det ikke mer.

Absolutt ingen

Ingen - absolutt ingen - skar igjennom og lempet hele kortesjen videre mot nærmeste

sikkerhet. Og ved ankomst til rådhuset var erkehertuginnen oppspilt og erkehertugen både oppspilt og rasende. Dette var den fjortende bryllupsdagen deres og nå var dagen ødelagt for erkehertuginnen! Alle sikkerhetsansvarlige gikk nå på tærne i frykt for å bli målskive for erkehertugens sinne. At erkehertugen dermed ble målskive, var det visst ingen som tenkte på i farten.

Ved rådhuset skulle erkehertuginnen i følge planen gå av for å besøke et museum, men nå insisterte hun på å bli med mannen sin videre. Og nå begynte det å komme virkelig ut av kontroll: For nå ble det kjørt fort, men uten at alle i kortesjen var blitt underrettet om at erkehertugen plutselig hadde lagt om planene for å se til en av de sårede offiserene som i hui og hast var blitt kjørt til et nærliggende sykehus. Alle hadde bukket dypt til denne endringen i planen og ingen hadde forsikret seg om at alle ble informert om endringen.

Så skjer det!

Så skjedde det - og historien ble forandret: Den første bilen i kortesjen svingte høyre i følge den opprinnelige planen og bil nr 2 fulgte etter. Erkehertugens bil var nr 3, men her satt fremdeles general Potiotek og han ropte sint til sjåføren at han måtte stanse. Sjåføren bråbremsset; og akkurat der sto en annen av attentatmennene, den lille, beskjedent utseende Gavrilo Princip!

Princip, som trolig knapt trodde sine egne

SIKKERHETSTABBER OG ORISMIE

Tiden kan være moden for litt historisk ettertanke: Alle vet at mordene i Sarajevo utløste 1. verdenskrig, men få vet at mordene var resultat av en serie sikkerhetstabber som vi kan lære av den dag i dag.

øyne da bilen med erkehertugen og hans hustru stanset rett foran nesen hans, trakk revolveren. En politimann kastet seg frem og grep etter hånden med våpenet men "en eller annen" slo til ham bakfra. Princip stormet frem de fire, fem skrittene mot bilen og skjøt to skudd. Både erkehertug Franz Ferdinand og hans hustru Sophie ble alvorlig såret.

Panikk

Nå rådet panikken. Bilen kjørte for full fart mot - av alle steder ikke mot sykehuset der den sårede offiseren lå men mot guvernørboligen. Verdifull tid gikk tapt, og veien dit var dessuten dumpete, noe som forverret de såredes tilstand. Kort etter ankomst til guvernørboligen ble de erklært døde, uten at vi noen gang får vite om det hadde gjort noen forskjell hvis man hadde kjørt til sykehuset.

Som ved flere av vår tids terrorhandlinger kom oppklaringen kort tid etter, selv uten hjelp fra overvåkingsvideoer. Serbiske myndigheter hadde en tid hatt indikasjoner på at den hemmelige organisasjonen "Sorte Hånd" kunne prøve et attentat, men ingen alvorlig advarsel mot besøket i Sarajevo var blitt bragt til erkehertugen og hans stab.

Nå begynte de politiske begivenhetene å rulle og snart marsjerte millioner på millioner av unge europeere fra sine hjem og familier, til døden i skyttergravene.

OFFISIELT BESØK FRA JAPAN

Under det offisielle besøket til det Japanske keiserparet i juni, fikk vi et levende bevis på at det er på tide å få stensatt vår slottsplass.

Et kraftig regnvær sørget nemlig nok en gang for at mengder av grus fra Slottsplassen "flyttet" seg nedover mot Karl Johans gate. Gardistene måtte tømme sine paradesko for grus etter paradeoppstillingen, og som vanlig måtte alle sluk og kummer tømmes og renses for tonnevis av rød grus. Det var intet mindre enn flaut å oppleve en slottsplass, paradeplass og arena der vårt kongepar tar imot offisielle gjester, som faktisk lignet mer på en grisete sandkasse i en barnehage. Fortsett stenleggingen fra Karl Johan til og med hele Slottsplassen!

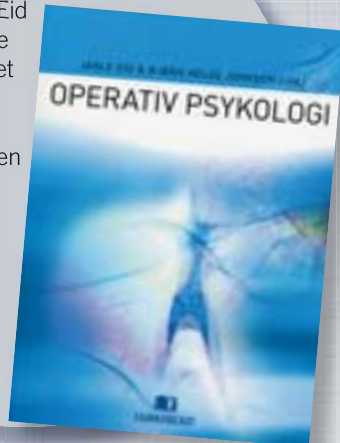
La samtidig Slottsplassen få den tiltenkte form som Slottets arkitekt Linstow så tydelig i sin tid tegnet!

OPERATIV PSYKOLOGI

Fagbokforlaget har nå gitt ut en meget spennende og aktuell bok om operativ psykologi. Boken er utgitt med støtte fra Forsvaret, og forfatterne er førsteamanuensis Jarle Eid og professor Bjørn Helge Johnsen ved universitetet i Bergen. Begge har militære stillinger, og er orlogskapteiner i saniteten i Sjøforsvaret.

Operativ psykologi er en unik norsk fagbok som presenterer nyere norsk og internasjonal forskning om betydningen av menneskelige faktorer i operative situasjoner der liv, helse eller grunnleggende verdier er truet.

Terroranslag og naturkatastrofer i senere tid har minnet oss på at belastningene kan være store for såvel de som blir rammet, som de som blir satt til å håndtere slike situasjoner. Kunnskap om operativ psykologi vil alltid være relevant både i militære og sivile sammenhenger. Boken gir da også en meget god oversikt over hvordan psykologiske grunnfenomener kan komme til å påvirke samspill og problemløsning i innsatsgrupper og organisasjoner som skal løse krevende oppgaver under tidspress og usikkerhet. Boken burde være meget interessant og lærerik for militære ledere og mellomledere. Anbefales.

HKH KRONPRINS HÅKON

HKH Kronprins Håkon har i løpet av sommeren også rukket å nedlegge grunnstenen til det nye forsvarsbygget på Akershus Festning. Med Forsvarsminister, hele Forsvarets ledelse, ordfører og representanter fra byggherren tilstede, ble metallboksen med grunnsten, informasjon, Forsvarsforum etc. lagt ned.

Stabsmusikken sørget for de militære toner, og Forsvarsministeren for "festtalen" der viktigheten og det nye byggets fortrefelighet ble gjentatt en del ganger.

KUNSTNEREN ROLF GROVEN

Officersbladet kom over et postkort basert på et maleri av den meget kjente maleren og kunstneren Rolf Groven. Maleriet heter "Seierherrer" og er fra 2001. Flere av Grovens malerier (mange er satiriske) finnes på www.groven.no

FORSVARETS STABSMUSIKKORPS

(FSMK) har nå gitt ut en flott CD med noen av verdens beste marsjer. Stabsmusikken er kanskje ikke av de mest profilerte musikkorps ute i verden, men sannelig er de ikke blant de beste! Redaktøren har hatt og har stor glede av å høre de velklingende og taktfaste toner i bakgrunnen på kontoret under skrivearbeidet.

Stabsmusikken er som noen vet, Norges største profesjonelle blåseorkester og med sine 39 faste ansatte musikere er de også Forsvarets viktigste representasjonsorkester.

Selv om denne utmerkede CD'en er dedikert til marsjer, vet vi at Stabsmusikken selvfølgelig også mestrer alt fra klassiske verk, via jazz til populærmusikk.

Red.anmrk: Det er imidlertid trist at Stabsmusikken sliter med minimale tildelinger over budsjettet. Dette medfører at de pr idag ikke har tilfredsstillende øvingslokaler i Oslo, og at musikerne ofte må sitte hjemme og øve! Musikkorpset har ikke penger til turnévirksomhet, og må ta betalte jobber for å komme seg ut. Tvinger forsvarsledelsen korpset til å bli gatemusikanter?

Høsten er årstiden for møte og konferanse

Et konferansecruise med et av våre skip gir en fin anledning til å få bedre kontakt med kunder og medarbeidere, og kanskje til-
egne seg ny kunnskap og styrke relasjoner. Det gir den beste
rammen rundt deres neste møte eller konferanse.

1 døgn t/r Oslo-Hirtshals

fra kr 775,- pr. person

2 døgn t/r Oslo-Kiel

fra kr 1 760,- pr. person

Prisene inkluderer båtreisen t/r i innvendig dobbeltlugar, måltider og konferanserom.
Prisen er i hhv Forsvarets bedriftsavtale. Turkode 4014.

Color Line: 22 94 44 60
www.colorline.no/konferanse
eller kontakt ditt reisebyrå

SAS Braathens

Color Line tilbyr i samarbeid med SAS
Braathens rimelige tilslutningsbilletter.
Spesielle betingelser gjelder.

Opplev sjøen,
glem alt annet

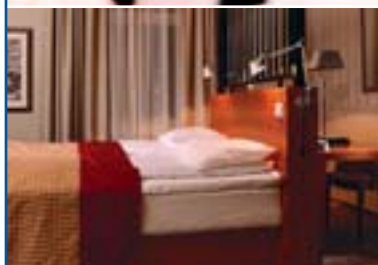

Foto: Pål Redahn/Tinagent

Rica Hotels gir deg mange muligheter

Infoserv@online.no

Du skal sove godt, spise godt og ha det godt
når du besøker Rica Hotels. Vi ønsker deg
velkommen på over 90 hoteller i Norge og Sverige.

Vi tilbyr profesjonelle, velutstyrte kurs-
og konferansehoteller, luksuriøse feriehoteller
i flotte omgivelser, fullservicehoteller
med sentral beliggenhet - eller rett
og slett enkle og komfortable frokosthoteller.

Rica Hotels er kjent for sitt gode vertskap og for å
gjøre sitt ytterste for gjestens velvære!

Rica Hotels
Det Gode Vertskapet

For informasjon ta kontakt med et av våre hoteller eller ring Rica Service Centre på telefon 66 85 45 60,
e-mail: rica@rica.no eller www.rica.no.

ØNSKER EN KOM

Forsvaret har forlatt Fredriksten festning i Halden. Igjen står tre mann fra Forsvarsbygg som drifter festningen. Nå vil Magne Rannestad i Fredriksten Festnings Venner få tilbake en kommandant på Fredriksten festning.

Av Jo Petter Ydstie

- Fredriksten festning er et historisk eksempel på vellykket forsvarspolitik, sier Rannestad til Offisersbladet. – Forsvaret burde i større grad bruke festningen i sin markedsføring. Å gjeninnsette en kommandant ville være å synliggjøre Forsvaret i omgivelser med viktig militær historie, sier den tidligere yrkesoffiseren.

I dag har Forsvarsbygg tre mann igjen på festningen. – Den ene stillingen er en festningforvalter. Man kunne jo tenke seg at denne stillingen ble omgjort til en kommandantstilling, sier Rannestad, og viser til både Oscarborg- og Kongsvinger festning som har militære kommandanter.

MANDANT

– Man kunne også tenke seg andre løsninger, som for eksempel bruk av en vernepliktig offiser i rollen som kommandant, sier han. – Det som er viktig er å synliggjøre Forsvaret og den militære historien på festningen. Selv om det gjeninnføres en kommandant, er det ikke noe i veien for at kommandanten organisatorisk tilhører Forsvarsbygg.

Rannestad får støtte av nestleder i BFO, Eivind Røvde Solberg. – All den tid det er Forsvaret som eier og drifter festningen, vil det helt klart være riktig å konvertere festningforvalteren til en militær kommandant. Det er allerede etablert en praksis på Kongsvinger og Oscarsborg at fraflyttede festninger beholder en kommandant.

SISTE BRIEF: Meteorologikonsulent Arne Barosen gir pilotene en siste brief om været før de inntar cockpit.

FÅR INFO: Pilot Christoffer Eriksen får siste oppdaterte informasjon om vær-situasjonen av Ira Smedby.

Tekst og foto: kaptein Hanne Olafsen

Til daglig er Ira Smedby leder og meteorologikonsulent ved Bodø hovedflystasjon. Når 132. luftving deployer ut, følger to av de tolv ansatte på Bodø med ut i felt, som nå på øvelse Nordavind. Med seg har de værvarslingsverktøy med digital analyse som gir tilgang på oppdaterte satellittbilder, prognoser og modeller til enhver tid.

- Detaljerte opplysninger som vind, skyer, og nedbør i et område er svært viktig for plan-

legging og gjennomføring av ulike typer oppdrag og flyoperasjoner. I tillegg er det en viktig del av flysikringstjenesten, forteller Smedby. Hun har lang erfaring innenfor fagfeltet, i tillegg til årelang utdanning innenfor meteorologifaget.

Detaljert flyværvarsling

Meteorologi og nøyaktige opplysninger om været er viktig for planlegging av flyoperasjoner.

- Det å varsle været for pilotene før de skal fly er noe helt annet enn generell værvarsling som en ser på tv. Flyværvarsling krever mye mer detaljert informasjon som er spesialtilpasset Forsvaret, forteller Smedby.

Og detaljene kan eksempelvis være skytyper, skymengder, skydekke, lokale forhold i flyområdet og andre spesielle data som må tas med i planleggingen før piloten kan ta av med sin F-16. Er det dårlig vær må en fylle fuel nok

BANAK: Det sies at det ikke kommer an på været, men noen ganger gjør det faktisk det. Nøyaktig og detaljert værvarsling er vesentlig for hvilke type flyoperasjoner som kan gjennomføres med F-16.

VÆRVARSLING

– KREVENDE OG NØDVENDIG

til å kunne lande på en alternativ landingsplass hvis nødvendig.

Det er helt avgjørende å ta hensyn til, og planlegge ut i fra det aktuelle værbilde når en drar ut på tokt.

- Vår jobb er å varsle vær frem i tid og gi all mulig detaljinformasjon om været. - Flyopertivt har dette har med flysikkerhet å gjøre, i tillegg til at været styrer hvilken type operasjoner som kan gjennomføres, sier meteorologikonsulenten.

Det siste pilotene gjør før de skal ut til flyet, er å motta blant annet oppdatert værinformasjon. I forkant sanker, planlegger og oppdaterer meteorologene seg på detaljene som skal brukes i flyplanleggingen av det aktuelle oppdraget. På øvelsen har meteorologene hatt med seg sitt eget utstyr med linje til Oslo hvor det overføres meteorologisk data kontinuerlig fra Meteorologisk institutt.

- Det tar tid å samle og analysere data, og er

det dårlig vær er det ekstra krevende for oss, da været endrer seg raskt, sier hun.

Meteorologikonsulentene i Bodø er underlagt Meteorologisk institutt i Oslo. Det er første gang de er med ut i felt, og ser allerede nytten av det.

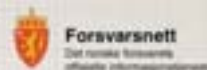
- Helt klart en fordel å være tett på og i miljøet, da ser man lettere behovet og kan tilpasse seg deretter, avslutter hun.

Situasjonssenter i Forsvarsstaben er nylig overført til Forsvarsdepartementet - Siden jeg ble minister for fire år siden har jeg hatt mye kontakt med Sits. Det går ikke an å være forsvarsminister uten direkte kontakt med senteret, sier Kristin Krohn Devold til Forsvarsnett. Etter det Ryktebørsen erfarer, er dette helt avgjørende for å kunne drive en effektiv og troverdig detaljstyring av Forsvaret. Etter det Ryktebørsen kjenner til, skal også rådsbehandling, attestasjon av reiseregninger, samt oppsett av vaktlister på Slottet overføres til Forsvarsdepartementet.

Forsvarssjefen sa 21 juli til P4 at han er bekymret for rekrutteringen til Forsvaret. - Nå vil vi etter hvert rekruttere folk også gjennom andre kanaler enn de tradisjonelle befalsskolene. Vi er veldig oppmerksom på at Forsvaret i større grad enn vi har vært vant til må konkurrere i et arbeidsmarked, sier forsvarssjefen. Ryktebørsen har fått tilgang til en hemmelig rekrutteringsplan som er utarbeidet i Forsvarsstaben. Redusert utdanning, midlertidige ansettelses, lavere overtidbetaling og utvidet beordringsplikt er blant de tiltakene som skal rekruttere fremtidens befall.

En ansatt i Forsvarsbygg etterforskes av Økokrim for korrupsjon. Den mistenkte tjenestemannen er suspendert og anmeldt til Økokrim av ledelsen i Forsvarsbygg, skriver Dagens Næringsliv.

Etter det Ryktebørsen har grunn til å tro, kommer denne tjenestemannen til å få følge av resten av Forsvarsbygg. Fra en perifer kilde i departementet får vi vite at hele husleiemodellen i Forsvaret nå vil bli anmeldt til Økokrim.

KYSTVAKTA SAMLES UNDER ÉN HATT FRA 1. AUGUST

Dette melder Forsvarsnett. Etter det Ryktebørsen har grunn til å tro, vil Kystvakta også gå over til et nytt operasjonskonsept. Fra noe upålitelig hold, får Ryktebørsen opplyst at Kystvakta skal overta Leopard 1 stridsvognene når de utfases fra Hæren i løpet av året. Fra 1. januar vil Kystvakta patruljere kyststripa fra land oppsatt på Leopard 1. «På denne måten håper Kystvakta å spare penger», sier vår kilde.

SUCHOW

Kina hadde vært rammet av borgerkrig mellom Kuomintang - den nasjonalistiske regjeringen - og kommunistene siden 1927. Den japanske invasjonen i 1937 førte til et lengre opphold i konflikten, men det var unngåelig at frontene skulle blusse opp igjen.

Tekst: Trond Sætre

Høsten 1945 møttes Mao Tse-tung og nasjonalistlederen Chiang Kai-shek i forhandlinger under oppsyn av den amerikanske utsendingen, general George Marshall. Men i mellomtiden var både kommunistene og nasjonalistene i Mandsjuria for å tilegne til seg landområder og materiale som japanerne hadde latt bli igjen. Samtidig hadde Kuomintang problemer med utstrakt bruk av korrupsjon og en ustoppelig, løpsk inflasjon. Under slike forhold hadde kommunistene lett for å vinne støttespillere, og den tiltakende uroen var trolig grunnen til at amerikanerne tidlig i 1947 trakk tilbake sitt militære nærvær i Kina. Ikke overraskende var dette bare til Maos fordel. 10. oktober 1947 kom han med en formell oppfordring om å kaste Chiang Kai-sheks regime.

I tillegg til en økende folkelig støtte, hadde kommunistene også fordelene av streng, indre disiplin. Mens nasjonalistenes folk plyndret de byene de hadde hørtatt, holdt kommunistene seg til den historisk velprøvde strategien med å oppføre seg fredelig og eksemplarisk når de inntok byer som ikke gjorde motstand. Våren 1948 var nesten hele Mandsjuria under kommunistenes kontroll, med unntak av noen striper land langs jernbanen. En av jernbanelinjene gikk mellom innlandsbyen Kaifeng via Suchow videre til Shanghai. På denne strækningen skulle borgerkrigen bli avgjort.

Hittil hadde kommunistene bare brukt geriljatakikk, med angrep på forsyninger og sabotasje på jernbanen. Nå følte de seg sterke nok til å utfordre Kuomintang på en mer direkte måte. Sent i mai 1948 begynte de å foreta manøvrer rundt Kaifeng mens de

ventet på den rette anledningen. Den fikk Maos general Chen Yi i juni, da overvåkingen kunne rapportere at byens forsvar i øyeblikket var svekket fordi Kuomintang måtte følge kommunistenes manøvrer. Chen Yi ga ordre om angrep umiddelbart. Etter få timer hadde de kontroll over byens luftrom, og etter to dager hadde de kontroll over selve byen. Nå tok Chiang personlig kommando over nasjonalisthæren, og beordret forsterkninger om å innta byen fra jernbanelinjene i øst og vest. Chen Yis soldater var ikke tallrike nok, og måtte trekke seg tilbake fra Kaifeng. Men de sørget for at kommunistiske agenter ble værende i byen. Vissheten om at Kuomintangs seier utelukkende skyldtes tallmessig overlegenhet, og ikke taktisk dyktighet, var også oppmuntrende for kommunistene.

Kommunisthæren vokste med alarmerende fart. Sommeren 1948 talte de grovt regnet en million mann, omtrent det samme som Kuomintangs hær. To år tidligere hadde nasjonalisthæren vært fem ganger større enn motparten. Og nasjonalistene var også svekket av indre strid, særlig mellom generalene og statsrådene som kranglet åpenlyst om strategiske svakheter. Kommunistene fikk sitt definitive overtak høsten 1948, da de lyktes å erobre hele Mandsjuria og gjøre enorm skade på nasjonalisthæren i prosessen. Neste trekk var et angrep på byen Suchow, der Kuomintang hadde sin største militære befestning, med til sammen 600 000 mann. Da Chen Yi nærmet seg byen, hadde han en nesten like stor hær. Kommunistenes første offensiv åpnet den 5. november, da Chen Yi ledet et angrep østfra mot nasjonalistenes sjuende armé, som ikke rakk å slå retrett før de var omringet. Samtidig angrep en annen kommunistisk general, Liu Po-cheng, fra vest og lyktes i å tvinge først nasjonalistenes

andre armé, og deretter den sekstende armé inn i byen.

Mangel på koordinering og kommunikasjon skulle bli nasjonalistenes bane. For eksempel hadde de full kontroll over luftrommet, men dårlig samarbeid med bakkestyrkene gjorde flyangrepene ineffektive. Forsterkninger bestående av nasjonalistenes åttende og tolvte armé rakk ikke å komme sammen før de støtte på kommunistenes styrker. Da den tolvte armé ble omringet den 26. november, bestemte Chiang seg for å oppgi Suchow. Men ulykkene hans var ikke slutt med det. Nå kommanderte han de gjenværende troppene om å forlate byen fra sør. Meningen var at de skulle redde den tolvte armé og deretter marsjere videre. I stedet ble de tvunget vestover, og selv omringet av kommunistene. Til sammen 325 000 nasjonalistsoldater var nå hindret i å komme seg videre. Bare enkelte infanterier ved elva Huai Hai var stadig i bevegelse, og ytterligere forsterkninger ble holdt tilbake av kommunistisk gerilja. Moralen hos Kuomintang-soldatene var nå på det absolutte lavmål, og kommunistene brukte hele desember på å sirkle dem inn. Det endelige angrepet varte bare i fire dager; 10. januar 1949 var snaut halve nasjonalisthæren (inkludert alle generalene) utslettet, og resten var tatt til fange eller hadde skiftet side.

Nederlaget ved Suchow var dødsstøtet for Kinas nasjonalistregjering. Etter et halvt år med kommunistiske framrykninger ble Kuomintang bokstavelig talt jaget på sjøen da de flyktet til øya Formosa, der Chiang grunnla republikken Taiwan. Dermed var borgerkrigen slutt, samtidig som en liten rest av striden vedvarte - noe den har gjort helt til i dag. Men på fastlandet var det Mao som skulle få æren av å diktere den videre skjebnen til verdens mest folkerike land.

Foto: Einar Holst Clausen

Forsvarssjefen i samtale med major Inger C Rønning, som i tillegg til å være befalsskolesjef, var sjef for årets FOS. I forgrunnen driver aspiranetene med innlevering.

Foto: Einar Holst Clausen

Luftforsvarets skolesenter har svært avanserte data-baserte utdanningssystemer. Her vises forsvarssjefen hvordan det fungerer.

ROS TIL FOS

Felles opptak og seleksjon (FOS) til befalsskolene i Forsvaret har blitt en ubetinget suksess. Det er Luftforsvarets skolesenter på Kjevik som planlegger, administrerer og gjennomfører FOS, som i løpet av en uke med diverse tester av kandidatene, fortsetter med en felttjenesteuke i skyte- og øvingsfeltet på Evje. Avsluttende tester, siste evaluering og endelig uttak skjer i løpet av den tredje og siste uken på Kjevik. Opptaket er nå ferdig, og 218 nye befalelever har begynt sin utdanning.

Foto: Ida Marie Skjelle og Torstein Liene

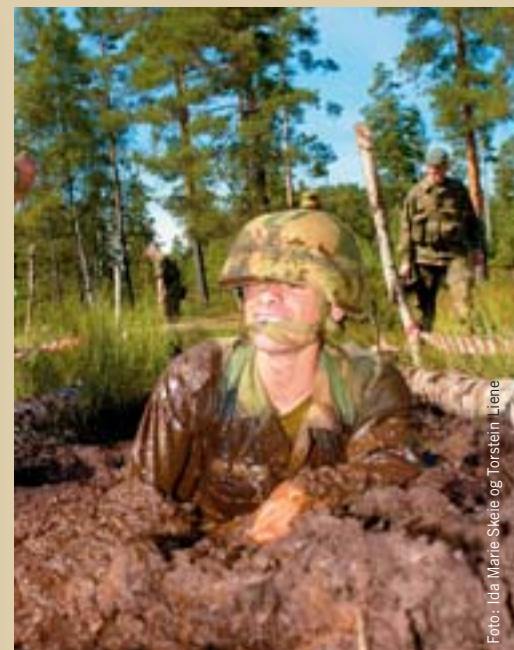

Foto: Ida Marie Skjelle og Torstein Liene

Foto: Ida Marie Skjerve og Torstein Lunde

General Sverre Diesen i samtale med sjef FOS, major Inger C Rønning.

Foto: Einar Holst Clausen

Av **Einar Holst Clausen**

FOS ble første gang gjennomført i fjor og daværende Forsvarssjef Sigurd Frisvold ble overbevist om at denne ordningen skulle fortsette. I år er også Hærens befalsskole med. Offisersbladet har vært i kontakt med stabssjefen i Hærstaben, brigader Arne Skjærpe, som sier bekreftet at han lenge har ønsket at Hærens befalsskole skulle delta i FOS, fordi slike fellesopptak er effektive og besparende, samt at det fører til en lik behandling av alle søkere helt frem til endelig uttak. Sjøforsvarets befalsskole er i år de eneste som ikke deltar, men de skal ifølge planene innlemmes i ordningen fra 2006.

I år ble det etter medisinske, fysiske og psykologiske tester, intervjuer og mestringsoppgaver, tatt opp 349 kandidater som befalsaspiranter ved de fem

befalsskolene. Forsvarets ingeniørhøgskole, Forsvarets tekniske befalsskole, Forsvarets militærpolitiskole, Hærens befalsskole og Luftforsvarets befalsskole.

Sjefen for Luftforsvarets befalsskole og leder for FOS, major Inger C. Rønning sier til Offisersbladet at selv om det var noe færre søkere til befalsutdanningen i år, er nivået på de nye befalelevne fortsatt meget høyt. Rønning er glad for at kvinneandelen blant søkere til befalsutdanning ligger på ca. 14 prosent, og nevner i den anledning at det faktisk var hele 43 prosent kvinner som søkte MP-utdanning i år. Mange av de oppga at de har planer om en karriere i politiet.

Forsvarssjef Sverre Diesen besøkte FOS på Kjevik dagen før endelig uttak av elever, for å få en status på FOS sin organisering og de erfaringer som er gjort etter to år med felles opptak og selektering. Offisersbladet var til stede på Kjevik under forsvarssjefens

besøk, der en meget tilfreds Diesen ga uttrykk for at Forsvaret fortsatt vil satse på FOS, og kanskje også utvide ordningen til å gjelde HVUB.

- Neste år ønsker jeg å være tilstede under selve felttøvelsen på Evje, sa en meget fornøyd Sverre Diesen.

Generalen fikk også se noe av det Luftforsvarets Skolesenter driver med. Offisersbladet kan skrive under på at skolesenteret har teknisk kompetanse i verdensklasse, med UV-tekniske hjelpemidler som også imponerte sivilingeniør og Forsvarssjef Sverre Diesen. Det ryktes at representanter fra Lockheed Martin har besøkt skolesenteret for å se på den multimedia og databaserte mekanikerutdanningen ved skolen, som gjennomføres i tillegg til den praktiske delen.

Offisersbladet ønsker å gi ros til FOS for nok en vellykket selektering og >>>

Foto: Einar Holst Clausen

Nyuteksaminerte sersjanter fra Luftforsvarets befalsskole viste gardesjefen en egenkomponert drill. Utførelsen var meget god!

opptak av befalelever, og nevner spesielt den meget gode informasjon- og mediegruppen ved Kjevik og FOS. Den har gitt ut informasjon før og under hele opptaket, til pårørende og samfunnet for øvrig. Tusenvis av SMS med informasjon er

sendt ut, og FOS sine sider på mil.no har vært forbilligede med mengder av artikler og eget bildearkiv fra hele perioden, noe også pårørende har satt meget stor pris på. Fint er det også at Vernepliktsverket (VPV) stiller med egen representant i hele

perioden FOS foregår. På denne måten kan man direkte hanke inn de som ikke kommer inn som befalelever (både jenter og gutter) til førstegangstjeneste. Kaptein Geir Osvald Storengen fra VPV gjorde således en glimrende jobb.

USA OMGJØR GEVÆRVALG

Hvor lenge var Adam i Paradis? Etter at Heckler & Koch som tidligere meldt i Offisersbladet vant en gedigen kontrakt med US Army på nye geværer, har en amerikansk industrigruppe nå klart å omgjøre beslutningen.

Av John Berg

Dermed blir det konkurranse om nye geværer. HK Defence, som er Heckler & Kochs amerikanske bedrift, tok kontrakten med sitt nye modulære 5,56 mm gevær XM8. Det er konsortiet DSAAC (Defence Small Arms Advisory Council) - som omfatter de fleste viktige geværprodusenter i USA men ikke HK Defence - som nå har skutt kontrakten i filler. Konkurransen som nå kommer vil omfatte

våpen til ikke bare US Army men til alle forsvarsgrener. Våpnene som skal erstattes er en del av 9 mm M9 pistolene, og alle 5,56 mm M16 rifler, M4 karabinene og M249 (Minimi) lett mg.

Kravene til det nye våpenet blir ikke endret og det kan derfor se ut til at XM8 (som når den er ferdig utviklet vil hete M8) vil vinne en gang til. Men DSAAC har hevdet at den forrige prosessen ikke var rettferdig og forlanger nå konkurranse på like vilkår. Så får vi se.

TETT OG GOD DIALOG

BODØ: I enhver omstillingsprosess er det viktig med god kommunikasjon. Føniksprosessen går med raske skritt fremover og dialogen opp mot organisasjonene er særdeles viktig.

Tekst og foto: kaptein Hanne Olafsen

Føniks 2 prosessen er i rute, likevel er det travelt før ferietid.

- Utarbeidelse av konverteringsgrunnlag, nye stillingsbeskrivelser og ny kontoplan i tillegg til oppdatering av stillingsbeskrivelser, gjennomføring av NIPA stillingsvurderinger og WBS struktur er noe av det som skal gjøres før 1. juli, sier Rolf-Morten Gumdal, sjef for Føniksteamet i Bodø.

Føniksprosessen berører alle medarbeidere på en eller annen måte, enten det er egen stilling eller kollegaens. Føniksteamet har, i samarbeid med ledelsen på stasjonen, ønsket å ha en inkluderende og tett dialog med tillitsmannsorganisasjonene.

- Det er utrolig viktig! Hvis vi ikke jobber sammen på et tidlig stadium, vil vi møte problemer senere i prosessen, derfor har vi gjort det vi kan for inkludere dem, fortsetter Gumdal.

Gunnar Karlsen representerer Norsk Tjenestemannslag og jobber til daglig på Bodø hovedflystasjon, er en av dem som har vært mye tilstede under møtene med Føniksteamet.

- Jeg har opplevd dialogen som god. Det er nok utfordrende for teamet å si alle de faglige detaljdiskusjonene mellom organisasjonene og avdelingens representanter, men jeg føler at de har vært lydhøre og ikke avvisende, sier Karlsen.

Han mener dialogen med teamet er svært viktig.

- Vi som organisasjonsrepresentanter ønsker like sterkt som ledelsen her på Bodø hovedflystasjon at vi fortsatt skal framstå som en profesjonell og framtidsrettet flystasjon! Sammen med Føniksteamet ønsker jeg at vi skal være bidragsytere og rådgivere til avdelingen her på stasjonen i prosessen og få en positiv framdrift, understreker Karlsen.

Men med øvelser og ellers høy aktivitet ved flystasjonen har det ikke alltid lyktes å få med alle til enhver tid på alle møtene.

- Alt kan ikke stoppe opp selv om dette er viktig, og jeg har full forståelse for at ikke alle organisasjonene har hatt mulighet

til å delta på alle møtene. Dette til tross, synes jeg likevel at dialogen har vært god og jeg føler meg sikker på at organisasjonene sier fra hvis det er noe vi i teamet burde gjort annerledes, sier teamleder Gumdal.

Veien videre

- For de som er lite berørt, vil det ikke være særlige endringer. For dere som blir direkte berørt er det viktig å tenke over hva dere ønsker. Alle skal ha gjennomført omstillingssamtaler, så jeg håper alle har fått frem sine ønsker for fremtiden der. Hvis ikke oppfordrer jeg til å diskutere med familien hvis det ikke allerede er gjort, sier Gumdal.

I sommer er det en liten pause i prosessen, men tidlig i august starter en opp med AMI-møte, i midten av august vil det være nye drøftinger og innen 1. september skal forhandlingene sentralt være avsluttet.

- Det skjer ting raskt utøver høsten, for det meste skal jo være på plass til 1. januar 2006. Utover høsten vil personellet bli innplassert i stilling. De som ikke blir direkte innplassert vil bli gitt tilsvarende stilling. Er det fortsatt noen som ikke har stilling vil de bli gitt en passende stilling. Etter det vi resten bli lyst ut slik at alle kan søke på resterende ledige stillinger, sier Gumdal som takker alle for en god innsats så langt og ønsker alle en trivelig og velfortjent ferie.

Gunnar Karlsen og major/teamleder Gumdal.

FLO/TV VIL LIKEVEL BLI DRØFTET MED ARBEIDSTAKER-ORGANISASJONENE

Forsvarsdepartementet stanset drøftinger av FLO/ tungt vedlikehold. BFO har protestert på dette, og tatt saken opp med Forsvarssjefen. Forsvarssjefen kontaktet leder BFO, og sa at FLO/ TV vil bli drøftet med arbeidstakerorganisasjonene.

Prosessen rundt FLO

Tungt vedlikehold kjøres av FMO med brigader Eriksen som programansvarlig, sier Rune Rudberg til Offisersbladet.

- Vi har arbeidet etter en plan, der medbestemmelsen er regulert iht HA/TA, det vil si drøftinger med mer. De tre organisasjonene med LO-tilhørighet har trukket seg fra prosjektet underveis, men har imidlertid meldt fra om at de vil delta på de formelle drøftingene.

Prosjektet mottok et skriv fra FD i starten av juni, der FD "ikke ser det som formålstjenlig å drøfte dette i FMO, men å sende rapporten ut på høring".

- Arbeidsgiversiden i prosjektet beklaget dette, sier Rudberg. - Vi sendte et skriv til Forsvarssjefen der vi krevde saken behandlet i henhold til HA/TA.

- Vi ble innkalt til oppklaringsmøte i FD, som resulterte i at FD ga oss et "tilbud" om drøfting, men vi takket høflig nei, da tilbudet ville medført brudd på HA/TA. Vi fastholdt vårt krav om reell drøfting, og henviste til vårt skriv til FSJ, samtidig som vi ga uttrykk for at vi finner det litt underlig å diskutere med FD hvorvidt FSJ skal gjøre det ene eller det andre.

- Selv om vi ønsket drøftinger i stedet for høring, besvarte vi høringsutkastet, men nå ser det ut som det går vår vei, sier Rudberg.

Ledig verv i BFO

BFO er Norges største tjenestemannsorganisasjon for militært personell. Ca 5500 tjenestegjørende medlemmer, og over 10000 medlemmer totalt gjør BFO til den nest største i Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund-Stat (YS-S). BFO er partipolitisk uavhengig, og har medlemmer i alle aldre og gradsnivåer. BFO har en demokratisk struktur, bygget på lokal tilstedeværelse gjennom mer enn 70 lokallforeninger i 5 regioner, kombinert med en ressurssterk sentral administrasjon.

Som arbeidstakerorganisasjon er BFO opptatt av hva vi oppnår i arbeidet med å ivareta medlemmenes økonomiske og sosiale rettigheter. Det gode fagforeningsarbeidet skal være BFOs kjennetegn. Dette krever at vi arbeider i fellesskap mot samme mål for medlemmenes beste. Dette gjelder også for deg som kan tenke deg å søke stillingen som:

Forhandlingsleder i Befalets Fellesorganisasjon

For å vedlikeholde BFOs kompetanse søker vi nå etter en yrkesoffiser som har lyst til å overta utfordringene etter kapteinløytnant Erik Gabrielsen, som har fått stilling i Sjøforsvarsstaben.

Med forbehold om ledighet lyses også stillingen til orlogskaptein Ragnar Dahl ut.

Kvinner oppfordres til å søke.

Forhandlingsleder:

Inngår i BFOs forhandlingsutvalg og arbeider tett opp mot BFOs ledelse. Stillingene gir kompetanse tilsvarende seksjonsleder i sentral stab. Tiltredelse i stillingene: Snarest praktisk mulig.

Arbeidsoppgaver:

- Delta i drøftinger og forhandlinger på BFOs vegne.
- Delta i opplæring av BFOs tillitsvalgte i regi av BFO-skolen.
- Saksbehandle enkeltsaker for BFOs medlemmer.
- Delta i sekretariatets virksomhet forøvrig.

Profil:

- Godt humør og engasjement for andre mennesker.
- Samarbeidsorientert med evne til å arbeide selvstendig innenfor optrukne rammer.
- Evne til å arbeide resultatorientert og systematisk.
- Evne til å ta selvstendig initiativ.

Må krav:

Yrkesoffiser

Ønskelig:

- Erfaring som tillitsvalgt.

Betingelser:

BFO vil kunne tilby den rette person et meget godt og stimulerende arbeidsmiljø med svært gode muligheter for personlig læring og utvikling. Lønn etter avtale. Som forhandlingsleder i BFO har du krav på permisjon fra Forsvaret i henhold til Hovedavtalens § 35.

Søknad:

Vil du vite mer kan du ringe BFO på 23 10 02 20 og spørre etter nestleder Eivind Røvde Solberg eller sekretariatsleder Arild Stange.

Skriftlig søknad sendes:

Befalets Fellesorganisasjon
Postboks 501, Sentrum
0105 Oslo

Merk konvolutten «Søknad Forhandlingsleder».

Søknadsfrist:

16. september 2005

FØNIKS 2 – STATUS

Sommerferien er vel for de aller fleste over nå, skjønt FØNIKS 2 prosessen derimot har ikke hatt mye ferie. Den 6 juli hadde de sentrale parter det siste møtet før ferien. I møtet ble BFO orientert om at LST var nødt til å sende ut (15. juli) en justert OPL i forhold til opprinnelig forslag. I hovedsak var justeringen et kutt i antall årsverk og enkelte nivåendringer. BFO påpekte nødvendigheten av tydelig å synliggjøre balansen mellom oppgaver og ressurser iht. justert OPL. På grunn av ferie ba BFO om at tidsfrister måtte endres. Frist for de lokale drøftinger ble da satt til 1. september. BFO registrerer dessverre at det etter den 15. juli er foretatt fortløpende endringer/justeringer av OPL/F som gjør at tidsløpet totalt sett er under press. BFO frykter at de lokale AMU kanskje ikke har fått godt nok saksgrunnlag til å foreta en kvalitativ vurdering av risikoanalyse og konsekvensutredninger. BFO stiller seg videre kristisk til at justert OPL som ble sendt ut til lokal behandling 15. juli både hadde endret/justert gradsnivå og fastsatt lønnsnivå. Dette har skapt mye støy og har endret fokus i noe grad under selve omstillingsarbeidet. BFO har hele tiden påpekt at lønn ikke er tema i denne fasen, men er ikke hørt. NIPA som verktøy er helt satt på "sidelinjen"? I all hovedsak vil det bli foretatt et innplasseringsløp hvor man tar med seg sin faste lønn og grad fra den stilling man eier. Lønnsfastsettelse blir først et tema når en stilling eventuelt skal lyses ut for tilsetting.

Det er flere usikkerhetsfaktorer som kan påvirke det endelige resultat av FØNIKS 2. At Forsvaret ikke har klart å parallellkjøre andre store omstillinger som blant annet HR ORG-Ø og RSF er meget uheldig. Eventuelle større endringer her, spesielt med tanke på avklare endelig antall årsverk og et synkronisert P-løp, kan bidra til unødige utfordringer.

Sentral AMU (FHAMU) er satt til 30. august. Det videre P-løp med forhandling/drøfting av organisasjon, OPL, stillingsbeskrivelser og innplasseringsløp vil iht. lov- og avtaleverk bli avtalt 25. august. Så snart avtalen er underskrevet vil BFO legge den ut på vår hjemmeside.

Mer info vil følge underveis på www.bfo.no.

Per Hermann Aune
Forhandlingsleder

INNPLASSERINGSLØPET I FLO VAR TIDKREVENDE

De sentrale parter i FLO ble den 12. august ferdig med fase 3, passende stilling, for personellet i FLO.

Resultatet ble offentliggjort fra FLO sin side en snau uke etterpå. "Det har vært en meget tidkrevende prosess, og erfaringene vi har gjort oss i denne prosessen vil være meget nyttige i de kommende innplasseringsløp", sier BFOs OSTV Rune Rudberg til Offisersbladet.

"Vi startet innplasseringen i mars måned, og ble altså ikke ferdig før den 12. august! Dette viser hvor komplekst et slikt løp er", fortsetter Rudberg. Status for militære arbeidstakere er at ca. en håndfull befal står uten tilbud i ny organisasjon. Det er imidlertid ledige stillinger tilgjengelig, og arbeidsgiversiden jobber nå for å finne løsninger også for disse.

HVEM FORTJENER YS' LIKESTILLINGSPRIS FOR 2005?

Likestillingsprisen for 2005 vil som vanlig bli delt ut på høstens YS-konferanse (i år 8.-9. november), og YS' likestillingsråd vil med dette oppfordre forbundene til å foreslå kandidater til årets pris.

Statuttene for prisen sier følgende:

Formålet med prisen er å stimulere til økt innsats i arbeidet for å fremme likestilling og likeverd mellom menn og kvinner, og for å gi en oppmuntring til de som engasjerer seg i slikt arbeid.

Prisen kan gis til enkeltpersoner eller grupper, bedrifter, institusjoner, skoler eller etater.

Med likestilling mener vi alle tiltak som virker til å rette opp skjevheter i forholdet mellom kjønnene, f.eks. lønnsforhold, opplæring og innflytelse i arbeidsliv og samfunn. Prismottaker må ha gjort en fortjenestefull innsats på disse områdene.

Prisen er tidligere delt ut til disse:

- 1988: Professor Berit Ås
- 1989: Kvinnelandslaget i fotball
- 1990: Folkemusikeren Annbjørg Lien
- 1991: Forsker Else Skjønberg
- 1993: Bjørnar Sellevold, næringssjef i Andøy kommune
- 1994: "Kvinnebanken" Nettverkskreditt i Lofoten

- 1995: Biskop Rosemarie Köhn
- 1996: Fatma Bhanji Jynge, prosjektdirektør i Forsvarets relokalisering Gardermoen
- 1997: Maria Anna Knothe, stifter og daglig leder av Center for the Advancement of Women i Warszawa
- 1998: Brit Fougner, tidl. kontorsjef i Likestillingsrådet m.m.
- 1999: Fakhra Salimi, leder for MiRA-senteret (Migrant and Refugee Women's Association)
- 2000: Mette Janson, journalist i NRK Fjernsynet
- 2001: Kadra, aktivist i kampen mot kjønnslemlestelse
- 2002: Oslo kommune (som likestillingsbevisst arbeidsgiver)
- 2003: Eva Joly, spesialråd i Justisdepartementet
- 2004: Ingvill Merete Stedøy, faglig leder for Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen

Begrunnede forslag på kandidater til årets pris må være YS' likestillingsråd v/Hege Herø (hege.hero@ys.no) i hende senest onsdag 14. september 2005.

Rådet vil deretter lage sin innstilling til sentralstyret, som vedtar hvem som blir årets prismottaker.

Med vennlig hilsen
YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND (YS)
Likestillingsrådet

PENSJONISTENE VIL STYRKE FORSVARET

Ragnar Dahl ble nylig valgt til partileder i Pensjonistpartiet. Dahl jobber i dag som forhandlingsleder i BFO, men nå kan Stortinget bli hans neste arbeidsplass. Ragnar Dahl er partiets listetopp i Akershus ved Stortingsvalget. – Det er ikke store økningen i forhold til forrige valg som skal til, sier partilederen til Offisersbladet

- Selv om partiets navn skulle tilsi at vi bare tar for oss pensjonistenes rettigheter, har vi et bredt partiprogram, sier Dahl. -Vi vil styrke Forsvaret og Spesielt Heimevernet, sier Ragnar Dahl til Offisersbladet.

- Samarbeidet mellom Forsvaret og sivil beredskap, må etter vårt syn videreutvikles for å styrke kampen mot sabotasje og terrorangrep. Det må være et ufravikelig krav at bevilgningene til Forsvaret må forvaltes rasjonelt og effektivt, og at det hele tiden kan legges frem fyllestgjørende dokumentasjon på dette.

- Jeg må innrømme at tanken på å få en plass på Stortinget er litt skremmende, samtidig er jeg innstilt på å gjøre jobben hvis jeg blir valgt.

Vi går inn for å støtte tiltak som kan øke respekten for vårt forsvar blant befolkningen, og Pensjonistpartiet vil arbeide for at førstegangstjenesten skal

være meningsfull og gi fordeler for de som faktisk gjennomfører tjenesten. Alle bør gjennomføre en minimumstjeneste. Forsvarets oppgaver er komplekse og krever også et økt innslag av vervede. Partiet vil også støtte spesialutdanning av enheter til FN-aksjoner utenfor Norges grenser, sier Ragnar Dahl.

OFFISERSBLADET BEKLAGER FEILEN

I artikkelen fra HMKGs drill og musikkoppvisninger i Stockholm, kom jeg i skade for å "døpe" om dirigenten i Gardemusikken!

Som gammel gardeoffiser og tidligere kollega er jo dette flaut.

Håper dirigent, major Kjell Martinsen kan tilgi at han feilaktig fikk navnet Amundsen.

Einar Holst Clausen

LEDER BFO PÅ KVEL PÅ BSKAMP

Didrik Coucheron ønsket alle lykke til med tjenesten i de forskjellige avdelingene, og oppfordret til å ta del i tillitsmannsarbeid lokalt.

BFO SENKER MEDLEMSKONTINGENTEN!

BFO har senket medlemskontingenten til 0,95% av pensjonsgivende inntekt, med et tak på 350 kr/mnd. - Jeg tror dette er noe medlemmene vil sette pris på, sier sekretariatsleder Arild Stange til Offisersbladet. I tillegg til å være det billigste alternativet, er alle BFOs forsikringsavtaler frivillige.

- Jeg vil også peke på at befalelever, kadetter og sersjanter/kvartermestere har gratis forsikring. Kadetter betaler kun 150 kr/mnd i kontingent. Jeg synes det er viktig å få frem at BFO ikke har en "skjult" kontingent i form av obligatoriske forsikringer, sier Stange. - I tillegg til lavere kontingent enn de konkurrerende organisasjonene, gjør dette BFO til det billigste, og etter vår mening det klart beste alternativet.

MOTTOK ÆRESPRIS

Styremedlem i BFOs organisasjon for befalskoleelever – Befalsskoleelevenes Samarbeidsorgan - BESO, Rine Elise Veberg har fullført Befalsskolen for Sjøforsvaret, idrettslinjen. Hun ble tildelt Bergen Militære Samfunns ærespris som beste idrettsutøver. Dette er en pris som henger høyt, og er ment å anspore til ekstra innsats så vel i kursperioden som under den videre tjeneste. Veberg skal gjennomføre praksisåret som kvartermester ved idrettskontoret på Haakonvern. Offisersbladet gratulerer, ønsker Rine Lise Veberg lykke til med fremtidig tjeneste.

Foto: Gjengangeren

DSBESØK

I forbindelse med den offisielle åpningen av minnebautaen over falne som ble innviet tirsdag 14. juni tok leder BFO, Didrik Coucheron, seg tid til en samtale med BFOs medlemmer på BSKAMP. Grunnet kveldstjeneste var oppmøtet litt spinkelt, men engasjementet fra både elever og leder BFO manglet det så visst ikke på. Det ble en utveksling av de erfaringer elevene har så langt på befalsskolen, med spesiell vinkling mot sikkerhetsopplæringen.

Didrik brukte tid til å poengtere viktigheten av å forstå begrunnelsen for de forskjellige bestemmelsene i UD 2-1.

Arild Helgesen
OTV Indre Østland

VETERANTUR TIL LIBANON

17. – 27. september 2005

Norsk Veterannettverk har opparbeidet gode erfaringer med å bringe norske UNIFIL-veteraner tilbake til UNIFIL AO i Sør-Libanon, og dette blir den 8. turen vi organiserer. De fleste av oss har et ønske om å returnere for å se igjen stedene vi har tjenestegjort, samt å møte igjen gamle venner og kjente blant lokalbefolkningen. Vi gjorde noe med det, og nå har også du sjansen til å gjøre noe med det. Når vi først er i Libanon benytter vi selvfølgelig anledningen til å oppleve mer av landet som vanlig turist også. Det blir 6 netter i Ebel es Saqi, hvor du får god tid til å besøke de posisjonene og landsbyene du måtte ønske. Det blir 4 netter i Beirut, og 4 heldagsutflykter med profesjonell guide til blant annet Saida, Tyr, Khiam fengselet, Beaufort Castle, Baalbeck, Zhale, Ksara, Borj Hammoud, Byblos og Jeite grottene. Begrenset antall plasser.

Pris pr. person kr. 10.780,- som inkluderer:

- Flyreisen Oslo - Praha - Beirut t/r 17. -27. september
- Opphold Ebel es Saqi, Dana Hotell****, 6 netter i dobbeltrom
- Opphold Beirut, Hotell Napoleon****, 4 netter i dobbeltrom
- Frokost
- Transfer flyplass - hotel - flyplass, m/assistanse
- 18.9 Transfer til Ebel es Saqi, m/guidet tur i Saida - inkl. lunsj
- 21.9 guidet tur til Khiam, Beaufort, Tyr - inkl. lunsj
- 24.9 Transfer tilbake til Beirut via Baalbeck. Guidet tur i Baalbeck, Ksara, Zhale, inkl. lunsj i Zhale (Monte Alberto restaurant)
- 25.9 Guidet tur til Jeita, Byblos, Borj Hammoud, inkl. lunsj i Byblos
- Flyplassavgifter, p.t. kr. 910,-

Eventuelle tillegg:

- Enkeltrom - á kr. 1 190,-
- Evt. øvrige måltider/utflykter som ikke er nevnt i tilbudet
- Drikke til måltidene
- Visum, ordnes på flyplassen ved ankomst Beirut, ca. kr. 100,-
- Evt. avbestillingsforsikring v/sykdom, á kr 350,-
- Evt. reiseforsikring - ca. kr. 625,- pr. person.

Mer informasjon/bestilling:

For spørsmål om oppholdet og programmet i Libanon: kontakt Norsk Veterannettverk v/Fred, tlf. 46665040 – du finner flere detaljer på www.norvetnet.no

For spørsmål om billetter og bestilling:

Kontakt Kalinka-Tours AS v/Heidi, tlf. 35 98 99 62

- FLYTTING
- PAKKING
- LAGRING

TLF: 815 36 300
www.haugestad.no

INTERVJU MED YS STATS LEDER – TORE EUG

Gleder du deg til Hovedtariffoppgjøret?

Som en unge!

Føler meg privilegert som får jobbe med noe jeg føler er spennende og utviklende. Samtidig er det viktig å ikke miste perspektivet. Gjennom å gi meg tillit som tillitsvalgt forventer medlemmene at jeg taler deres sak. Å fremme medlemmenes interesser er min viktigste oppgave.

Det er for øvrig merkelig hvordan hvert eneste lønnsoppgjør følger sin egen dynamikk. Det skjer hele tiden noe uventet og det dukker alltid opp nye problemstillinger som styret må ta stilling til underveis. Og søvn kan det bli lite av i innspurten.

Sånn sett er rytmen mye lik det vi i Forsvaret kjenner fra feltmessige øvelser.

Hva vil YS Stat prioritere?

Sånn konkret er nok det litt tidlig å si! Med bakgrunn i de siste oppgjørene regner jeg likevel med at styret vil samle seg rundt følgende:

- Vi skal ha en reallønnsvekst minst på linje med øvrige grupper i samfunnet.
- Det er på tide at Staten tar et ansvar og tetter det etterslepet på 1,5 % (i forhold til privat sektor) som har vokst frem gjennom siste tiårsperiode.
- På en rekke områder er det på tide å forbedre eksisterende vilkår, som for eksempel bedre kompensasjon for overtid og arbeids- og reisetid i utlandet, samt økt ramme for boliglån.
- Forhandlingsrommet skal ikke innskrenkes.
- Videreføring av samarbeidet med øvrige

hovedsammenslutninger som deler våre interesser, slik vi har gjort med LO Stat og UNIO de siste oppgjørene.

Dessuten;

etter vårt skjønn har vi et lønns- og forhandlingssystem med mulighet for sentrale tillegg, avsetning til justeringsforhandlinger og lokale forhandlinger, som fungerer.

Vi ønsker aktivt å nytte alle de mulighetene som ligger i systemet.

Vi tror at en kombinasjon av sentrale og lokale forhandlinger er smart fordi det balanserer flere hensyn og gir summen av våre medlemmer en bedre lønnsutvikling.

Ved større innslag av lokale forhandlinger frykter vi at noen blir lønnstapere.

Når vi vet at Staten likevel ønsker, og krever større innslag av lokale forhandlinger, må vi sette oss i stand til å møte denne utfordringen.

Vi har derfor sammen med våre arbeidspartnere nedsatt et utvalg som forut for neste års hovedoppgjør skal gjennomgå alle sider ved dagens lønssystem.

Vil du samarbeide med de andre hovedsammenslutningene, og hvordan er det lønnsomt når man i utgangspunktet har forskjellige innretninger?

Som sagt, YS Stat samarbeider med alle som deler våre interesser, det har vi gjort i alle år. Nå har det altså vist seg å være de nevnte to hovedsammenslutningene, og gjennom de siste to oppgjørene er det slik vokst frem et tettere samarbeid mellom oss og LO Stat og UNIO.

I år møtte vi sågar med ett felles krav ved starten av forhandlingene.

Personlig tror jeg dette vil fortsette. Problemfritt er det imidlertid ikke, men utfordringen kjenner jeg godt igjen fra vårt eget styre. Også forbundene som er tilknyttet YS Stat møter med ulike interesser og ulike medlemsgrupper man skal ivareta når vi setter oss sammen for å utmeisle felles krav. Utfordringen, både i eget styre og i samarbeidet med LO Stat og UNIO, er å finne frem til hva som er felles framfor å dyrke særinteresser.

Tanken er at medlemmene skal se at vi får mer igjen av å stå samlet enn det vi ville fått hver for oss.

I år fikk vi gjennomslag for vårt hovedkrav, minst ett lønnstrinn til alle.

Verken Staten eller Akademikerne fikk gjennomslag for sitt, og det sier egentlig det meste.

Vil du samarbeide med alle de andre?

Nå er det ikke så mange igjen da, om du ser bort fra de frittstående forbundene, som stort sett lever sitt eget liv.

Vi forsøker å samarbeide med Staten etter beste evne, men de er nå engang vår motpart i lønnsoppgjørene også.

Vi må erkjenne at vi har forskjellige roller å spille.

Når det gjelder Akademikerne har de på spørsmålet om hvor lønnsdannelsen skal foregå lagt seg tett opp til Staten.

Det kunne vært fristende å si mye om det, men det skal jeg la ligge i denne omgang, og konstantere at på andre områder fungerer samarbeidet bra.

Howdan vil BFO kunne best få gjennomslag for sine krav?

Gjennom å fremme realistiske krav og samarbeide godt med de øvrige forbundene i styret. Kunsten er å skape forståelse for hverandres situasjon.

Man må gi noe for å få noe. Det er forskjell på en major og en tollbetjent, en første-sekretær og en los, en skatterevisor og en lensmann, en trygdesjef og en lagerleder, en fengselsbetjent og en bibliotekar, og slik kunne jeg fortsatt.

Men ingen er likere enn andre.

Har BFO noen som helst innflytelse når forhandlingene pågår?

I høyeste grad!

Tre ting er absolutt nødvendige:

FAKTA:

Tore Eugen Kvalheim leder YS sektor Stat

Tore Eugen er yrkesoffiser, og tidligere forhandlingsleder i BFO. Han har dessuten en fortid i arbeidsgiveravdelingen i Arbeids- og administrasjonsdepartementet (nå Moderniseringsdepartementet).

Samarbeidspartnere fra forrige hovedtariffoppgjør:

Tore E Kvalheim fra YS Stat, Arne Johannessen fra UNIO og Morten Øye fra LO Stat.

EN KVALHEIM

- Forhandlingskompetanse
- Evne til å sette seg inn i andres situasjon
- Faglig innsikt i tariffverket.

Både Didrik Coucheron og Eivind R. Solberg har den faglige kunnskapen og de egenskapene som skal til, og nyter stor respekt i styret.

Hva tror du blir viktigst for Staten?

Som jeg har vært inne på, en desentralisering av lønnsoppgjørene står øverst på Statens prioriteringsliste. Det legger de heller ikke skjul på.

Vil et eventuelt regjeringsskifte ha noe å si for prioriteringene til YS Stat?

Våre krav vil ligge fast uavhengig av farge på regjeringen.

Det vil til gjengjeld er spent på er om en regjering utgått fra de rødgrønne vil endre fokus på dette området.

Samtidig forventer vi at en slik regjering behandler alle hovedsammeslutningene likt.

Forrige hovedtariffoppgjør måtte avgjøres ved hjelp av utenforstående. Er det noen fordel?

Forrige Hovedtariffoppgjør var (som alle!) spesielt, og kanskje i så måte unntaket som bekrefter regelen, for i forhold til den situasjonen vi var i har resultatet bekreftet for meg at det var en fordel å få hjelp av riksmeklingsmannen.

Men generelt vil jeg si at det alltid er best å finne en vei til enighet gjennom forhandlinger.

I Staten har vi forresten tradisjon for å finne frem til forhandlingsløsninger.

Vi fører reelle forhandlinger om kroner og øre, og bruker ikke meklingsinstituttet i unøde.

Det er en god tradisjon.

Hva er viktigst – penger eller regler?

Penger. Til alle!

NY ORGANISASJONSSEKRETÆR I BFOs SEKRETARIAT

Lars Omberg ble 1. mai ansatt som organisasjonssekretær i BFOs sekretariat. Lars er 37 år, er gift og har to barn. Han er for tiden bosatt i Halden, der han de siste årene har jobbet ved Forvaltningsskolen.

Lars Omberg har en variert utdannings- og tjenestebakgrunn, hvorav de syv siste årene med forvaltnings- og personellbehandling. Dette vil sikkert sekretariatet nyte godt av når han nå skal jobbe med det meste av administrative oppgaver i BFOs administrasjon. Lars ønskes hjertelig velkommen på laget!

Utdanning mil:

Befalsskolen for infanteriet 1987-1988
Krigsskolen Gimlemoen 1990-1992

Utdanning siv:

- Cand mag: organisasjon, personal og økonomi.
- Masterstudier i organisasjon og ledelse ved Høyskolen i Østfold 2002- dd

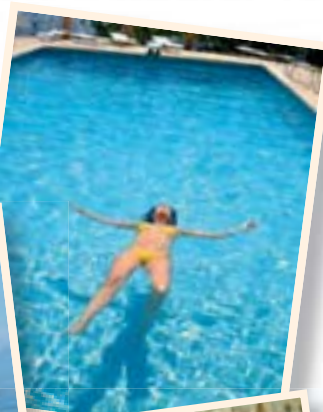
Tjeneste:

1987-1988: BSIS (elev)
1988-1989: Evjemoen
1989-1990: Hvalsmoen
1990-1992: Krigsskolen Gimlemoen (kadett)
1992-1994: BSIS
1994-1996: Telemark Bataljon
1996-1998: Siv.utd, Forsvarets kvote (elev)
1998-2000: Setermoen Garnison, stab
2000-2002: Hærens Forvaltningsskole
2002-2004: Forsvarets Forvaltningsskole
2004-2005: Forsvarets skolesenter Stab

Gjør noe annerledes i ferien med

Leirskole for voksne!

Gourmetkurs, dans, kunst og maling eller leirskole med barn i Toscana, tango i Barcelona, sport og opplevelser i Provence, seiling i Kroatia, jeep safari i Botswana, opplevelsestur til Sør Afrika!

10% rabatt for medlemmer av BFO og deres familier!

LeirSKOLE™ - Reis, lek og lær
FOR VOKSNE

Se www.leirskoleforvoksne.no eller ring 24115390

ENDELIG FRIFUNNET

– rettsbehandlingen etter drukningsulykken ved kryssing av Langevann er ferdig

I juniutgaven kunne Offisersbladet melde:

"Etter den tragiske ulykken under kryssing av Langevann i Balsfjord kommune der menig Stian Engebretsen (21) druknet, satte Statsadvokatene i Troms og Finnmark to offiserer under tiltale ved Nord-Troms tingrett. Etter en uke i retssalen i august i fjor, frifant tingretten den yngste av de to offiserene. Vårt medlem, administrasjonsoffiser og midlertidig løytnant, Espen Stiberg, ble dømt til betinget fengsel i 60 dager, samt til å betale erstatning og oppreisning til Stian Engebretsens foreldre. Samme dag som dommen ble kjent ble den påanket av vårt medlem. Anken har vært behandlet i Hålogaland lagmannsrett i uke 22, og enstemmig dom falt fredag 10. juni – frifinnelse!"

Frifinnelsen er nå rettskraftig

Selv om det i dommen fremkommer at Stiberg objektivt sett kan bebreides for måten øvelsesmomentet kryssing av vassdrag ble gjennomført på, og at han kan bebreides for å ha forbrutt seg mot bestemmelser i UD 2-1, må BFO si seg godt fornøyd med at retten har lagt betydelig vekt på de forhold Stiberg var satt til å operere under.

I dommen heter det at "Stiberg opptredte således etter lagmannsrettens mening ikke annerledes enn en hver kyndig og omtenkso person av hans alder og med hans erfaring ville ha gjort i tilsvarende situasjon. En eldre og mer erfaren offiser ville hatt andre forutsetninger for å vurdere forsvarligheten og for eventuelt å beordre øvelsesmomentet avlyst hvis sikkerhets-tiltakene ikke ble ansett for tilfredsstillende. Stiberg skal imidlertid bedømmes ut fra sine forutsetninger og erfaring. Det er for øvrig ikke noe som tyder på at han generelt er en skjodesløs person – tvert i mot fremstår han som en ansvarsbevisst og grundig person som tar sine oppgaver alvorlig."

BFOs bistand og rolle

BFO ble tidlig involvert i saken. Leder BFO, Didrik Coucheron, påla forhandlingsleder Erik Gabrielsen å gi medlemmet den støtten BFO som organisasjon og vårt kontaktnett

kunne bidra med under forberedelsen, selve rettsaken og etterarbeidene. BFO bidro sterkt til at advokat med møterett for Høyesterett, Erling O. Lyngtveit, ble valgt som Stibergs forsvarer, og vi har hele veien bistått forsvarer og tiltalte med vårt apparat, våre fagkunnskaper og økonomiske støtte. BFO har vært medvirkende til at det for retten ble belyst hvilke ekstraordinære forhold som rådet i avdelingen på det tidspunkt øvelsen ble gjennomført, og herunder bidratt til at retten fikk høre en faglig arbeidspsykologisk vurdering av hvilke krav man realistisk sett kan stille til en så ung offiser i den posisjon Stiberg ble satt i, gjennom vitnemålet til sakkyndig vitne, professor Dr. philos. ved Psykologisk institutt ved Universitet i Oslo, Roald Arild Bjørklund. I tillegg har både leder BFO og forhandlingsleder Ragnar Dahl vært ført som vitner av advokat Lyngtveit.

Det viktige arbeidet som Hæren har intensivert for å forhindre ulykker må føre frem, og sikkerhet må ha høy prioritet i hele Forsvaret. Forsvaret som institusjon og den enkelte befalingsmann må ta lærdom av den tragiske ulykken, slik at tilsvarende kan unngås i fremtiden! Det fortjener de pårørende til de tre soldatene som omkom i 2004, alle oss som tjenestegjør i Forsvaret, og våre pårørende!

 erik.gabrielsen@bfo.no

Takkekort til BFO fra løytnant Espen Stiberg:

Til BFO

Jeg vil med dette få lov til å takke dere for støtten og hjelpen dere har gitt meg gjennom mine drøye to års prøvelser. Uten BFO og deres bidrag til saken jeg har stått i, tviler jeg på om utfallet hadde vært det som det heldigvis ble til slutt. Jeg vil spesielt takke deg Erik, for den utrolige ressursen du har representert for saken og for den massive støtten du har vist meg. Og for det er jeg evig takknemlig. En takk må også rettes til Didrik, Ragnar og Sigmund, som alle har vært gode støttespillere for meg i perioden. Til sist vil jeg bare ønske dere alle en hjertelig god sommer, vi høres igjen.

Aller hjerteligst
Espen Stiberg

Hæren og Forsvaret fikk sterk kritikk etter den tragiske drukningsulykken, og tar det til etterretning - viser ansvar - gjør noe med det. Her er mailen som ble sendt ut til alle avdelingssjefer i Hæren fra sikkerhetsinspektør – oberstløytnant Dag Søberg

God dag!

Vedlagt følger dommen fra Lagmannsretten etter Langevannulykken. Dommen retter kraftig kritikk mot Forsvaret på flere punkter, herunder bruk av midlertidig grad og beordring i høyere stilling, arbeidsgivers ansvar for å tilrettelegge forholdene for arbeidet, samt kultur rundt beordringer og det å løse de oppdrag man er pålagt.

Jeg anmoder dere om å lese dommen og reflektere over hva det betyr for dere og deres avdeling. Det er mange gode punkter i dommen som kan nyttes til diskusjon på befalsmøter osv.

Dommen vil bli lagt ut på intranett sammen med en artikkel i nær fremtid. Dommen retter kritikk mot bestemmelsene for vading i UD 2-1. Disse bestemmelsene vil bli vurdert av fagsjef ing og evt. justert. Det er etter min mening viktig at vi fortsatt øver på kryssing av vassdrag, men det kan godt være det er fornuftig å foreta en justering/presisering av bestemmelsene.

Sjef HSTY har tatt initiativet til oppfølging av saken. Nærmere info med utfallet etter behandlingen i HSTY vil bli gitt ved en senere anledning.

Mvh
Dag Søberg
Oblt
Sikkerhetsinspektør

YS OM FORSVARS- OG SIKKERHETSPOLITIKKEN

Nylig la regjeringen frem en stortingsmelding om samarbeidet i NATO. - Meldingen er viktig og gir grunnlag for nødvendige diskusjoner om videreutviklingen av norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. Det mest slående og urovekkende er imidlertid den øredøvende taushet meldingen ble møtt med. Og nå sår partiene uklårhet om hvordan politikken blir fremover, sier Tore Eugen Kvalheim, 1. nestleder i YS.

Stortingsmeldingen legger til grunn at NATO fortsatt skal være grunnpilaren i norsk forsvarspolitik i årene som kommer. SV går inn for å melde Norge ut av NATO.

- Dagens norske forsvarspolitik forholder seg i større grad enn mange kanskje er klar over, til et sikkerhetspolitisk bilde som er mer globalt og sammensatt enn vi tradisjonelt har vært vant til. Utviklingen de senere årene med økt terrorvirksomhet i våre nærområder, aktualiserer problemstillingen, sier Tore Eugen Kvalheim, 1. nestleder i YS: - For YS som organiserer både sivilt og militært personell i Forsvaret, er det viktig å følge denne utviklingen nøye. I så henseende er det grunn til å erkjenne behov for å legge om Forsvaret slik at det blir i stand til å møte disse nye utfordringene. Samtidig er det i større grad enn ved andre statlige omstillinger påkrevd å legge til rette for smidige prosesser. Det skjer utvilsomt mye god innsats fra berørte parter, men vi får også avdekket forhold som både burde og

kunne vært unngått, hadde man anstrengt seg for å involvere arbeidstakerne bedre og sørget for nødvendig evaluering og kvalitetssikring av prosessene underveis.

YS Stat er en partipolitisk uavhengig hovedsammenslutning, og kan peke på utfordringer som både den borgerlige regjeringen og det sosialistiske regjeringalternativet må ta på alvor.

- Uansett farge håper YS Stat en ny regjering vil gå i god dialog med arbeidstakerne, og legge til grunn en forsvarspolitik tuftet på fortsatt NATO-medlemskap. En eventuell AP/SV/SP regjering vil nok i større grad være lydhør for arbeidstakernes organisasjoner i omstillingsprosesser. Når det gjelder det forsvarsfaglige er jeg derimot mer urolig. Selv med ulike regjeringer opp gjennom årene, har det vært bred enighet i Stortinget om at NATO-pilaren skal være et fundament i norsk forsvarspolitik. Dette kan nå endres, ettersom SV har programfestet at de vil melde Norge ut av NATO, påpeker

Kvalheim: - For våre medlemmer som arbeider i Forsvaret er det viktig å vite hva slag sikkerhets- og forsvarspolitik landet vil få med de ulike regjeringalternativene. NATO står ved et veiskille. Etter mitt syn er det nødvendig å støtte aktivt opp om arbeidet i alliansen. Nettopp for å sikre et sterkt NATO som en sentral forsvarspolitik aktør, som hverken vil svekkes av USA eller EU. Dette forutsetter imidlertid klare politiske signaler fra et bredt politisk flertall.

*Tore Eugen Kvalheim
leder YS-Stat*

ET LITE EFFEKTIVT OG UMODERNE MODERNISERINGS-DEPARTEMENT?

Etter en henvendelse om kommentar til denne artikkelen viser Statskonsult til at det ikke bare er BFO som har problemer. Prosjektet med elektronisk postjournal er en prøve, og det viser seg at Moderniseringsdepartementet ikke ønsker å legge ressurser i å utvide prøveprosjektet, mens man venter på en permanent løsning.

I den forbindelse vil BFO spørre Moderniseringsdepartementet:

Hvor ressurskrevende kan det være å tildele oss et brukernavn og et passord?

BFO vil understreke at vi ikke kritiserer Statskonsult i denne saken. Deres oppgave er å være regjeringens fagorgan for fornyelse, omstilling og effektivisering av statsforvaltningen. Skal Statskonsult ha mulighet for å utføre jobben må rammebetingelsene være på plass.

BFO KREVER LIKEBEHANDLING

BFO mottar jevnlig henvendelser relatert til fortolkning og praktisering av bestemmelsene vedrørende utbetaling av skolebonus og dimisjongodtgjøring, sier forhandlingsleder Erik Gabrielsen til Offisersbladet. Av henvendelsene går det frem at det er varierende praksis for hva som utbetales ved Forsvarets avdelinger.

BFO har gjennom BESO tidligere tatt opp at det ikke føles riktig at det skal være forskjell i skolebonus og dimisjongodtgjøring, og oppleves av befalevene som urettferdig, da de også opplever seg å avtjene førstegangstjeneste. Uansett anser de sin tjeneste som minst like verdifull som den som vernepliktige soldater gjennomfører, og de kan ikke se at de ikke skal nyte godt av den statusheving de vernepliktige soldatene blir til del. BFO har i skriv til Forsvarsstaben reist krav om at reglementet FR del I endres slik at alle som gjør førstegangstjeneste i Norge utbetales den samme godtgjøringen, og at denne utbetales for faktisk utført tjeneste. Med andre ord slik at personell som påbegynner sin førstegangstjeneste, eller eventuelt avtjener denne før de tar befalsutdanning, får utbetalt dimisjongodtgjøring for antall dager tjenestegjort, i tillegg til dimisjons-

godtgjøring/skolebonus for gjennomført befalsutdanning.

Uavhengig av dette krever BFO i skrivet at Forsvarsstaben sørger for at forskjellsbehandlingen av personellet, avhengig av hvor de gjennomfører grunnleggende befalsutdanning, opphører gjennom å klargjøre for alle avdelingssjefer hvem som skal ha utbetalt hhv. skolebonus og dimisjongodtgjøring.

jo.petter.ydstie@bfo.no

VALG OG FORSVARSPOLI

Å lese partiprogrammene til årets stortingsvalg for å forstå hva innholdet virkelig betyr, er ikke alltid enkelt.

Trygve Eriksen
visepresident Norges Forsvarsforening

Hva innebærer de enkelte utsagn konkret? Når det regjeringspartiet som har forsvarsministeren skriver at det "vil øke forsvarsevnen", fristes jeg til å spørre: Hva betyr det? Er dagens forsvarsevne for dårlig, med hvilke konsekvenser? Hvordan måles forsvarsevnen, og hvilke ambisjoner måles forsvarsevnen mot?

Ved Stortingets vedtak i 2004 om langtidsplanen for Forsvaret for perioden 2005 - 2008, ble den grunnleggende ramme fastlagt. Men hva skjer i de årlige budsjettbehandlingene i selve perioden? Effekten av slike planer avhenger av at Stortinget senere faktisk følger opp med budsjett. Etter hvert skjønner jeg at det ikke er selvsagt at planvedtak alltid følges opp med tilstrekkelige budsjettvedtak. For Forsvaret sin del bidrar de senere års manglende oppfølging til mindre forutsigbarhet som igjen fører til mindre effektiv bruk av tilgjengelige ressurser. Det er derfor et poeng alene å få vite at Stortinget i neste periode, virkelig vil følge opp vedtatt langtidsplan med tilstrekkelige budsjettmidler. Hva betyr det når Arbeidspartiet i sitt program sier at "Den vedtatte langtidsplanen for Forsvaret må følges opp i perioden"? Av regjeringspartiene sier Høyre at: "Høyre vil følge opp langtidsmeldingen for Forsvaret". Kristelig Folkeparti og Venstre, i den samme regjering, gir ikke på samme måte uttrykk for tilsvarende intensjon. Hvis disse partiene mener at de vil følge opp langtidsmeldingen, kunne de med fordel uttrykt det så klart at velgerne ikke behøver å tvile. Eller hva mener disse partiene?

Forsvarspolitikken som er en del av sikkerhetspolitikken, som igjen er en del av utenrikspolitikken, er et omfattende og komplisert tema, hvor det for mange er vanskelig å se de rette sammenhengene.

Blant flere har Norges Forsvarsforening gjentatte ganger tatt til orde for omfattende

analyser med påfølgende faglige og politiske debatter, også for å få et større folkelig engasjement. Dette mener vi kunne gi bedre innsikt i og forståelse for sammenhengen utenriks- og sikkerhetspolitikken og forsvarspolitikken.

De fleste partier mener tilsynelatende at det ikke er behov for en slik omfattende debatt. At "Fremskrittspartiet mener Norge mangler en bred og gjennomarbeidet utenriks- og sikkerhetspolitikk", tar jeg langt på vei som en forståelse av behov for en omfattende analyse og debatt.

Disse prosessene skal også gi bedre svar på de vesentlige spørsmålene:

- 1) Hvilket sikkerhetsbehov skal det militære forsvaret, sammen med vår alliansepolitikk, dekke?
- 2) Hvorfor har vi et forsvar?
- 3) Hva skal vi bruke Forsvaret til?
- 4) Hvordan skal vi bruke Forsvaret?
- 5) Hvilken forsvarsstruktur kreves?
- 6) Hvor stort bør forsvarsbudsjettet være?

Hva blir konsekvensene hvis sikkerhetsbehovet ikke dekkes? På hvilken måte skal politikerne ta standpunkt til det sikkerhetsnivået vi nasjonalt må holde?

Hvordan avveies det sikkerhetsnivå som politikerne oppfatter som nødvendig, og den forsvarsstruktur som fastsettes? Hvordan kommuniseres slike spørsmål og svar, i grenseland mellom politikk og fag? Hvordan oppfatter politikerne, og hvordan forholder politikerne seg til dette? Er spørsmålet om nødvendig sikkerhetsnivå noe som har fremtredende plass i den kommende valgkampen, sett ut fra partienes programmer, på en mer konkret, målbar måte? Erfaringene fra 65 år tilbake er i hvert fall at dersom linjer og roller er uklare, er det vanskeligere å få det til å fungere når de virkelig store prøvelsene måtte komme. Når det måtte inntreffe, vet vi ikke på forhånd. Slik erfaring kan vi ikke tillate oss å se bort ifra. Jeg regner ikke med at våre nasjonale utfordringer fra 1940 kommer direkte i reprise. Og for

Regjeringen vil det nok være noe annet enn tsunami som skaper de neste store utfordringene.

Forsvarssjefen sier at han etablerer forsvar som gir det sikkerhetsnivå som politikerne bestemmer. I denne tilsynelatende enkle sammenhengen tror jeg budsjettmidlene har en mer fremtredende plass enn "det sikkerhetsnivå som politikerne bestemmer".

Jeg oppfatter at politikerne i stor grad bruker budsjett kroner som sin målestokk på "ønsket sikkerhetsnivå". Når politikerne så får presentert hvilket forsvar de kronene gir, aksepterer de, med eventuelle nyanser, forslaget. Hvordan dette representerer "ønsket sikkerhetsnivå" og på hvilken måte politikerne knytter dette til et konkret sikkerhetsnivå, er derfor også for meg en gåte, og burde forundre de fleste velgerne.

Kandidater til stortingsvalget bør bedre klargjøre sine syn på følgende:

- 1) At de budsjettmessig vil følge opp de av Stortingets allerede vedtatte planer,
- 2) At de i Stortinget ønsker bredere analyser og debatt som grunnlag for sikkerhets- og forsvarspolitikken, og dermed som grunnlag for neste langtidsplan for Forsvaret.

NORD-NORGE

RIBBES FOR MARINE

I all stillhet tømmes Nord-Norge for våpen og reservedeler til Sjøforsvarets fartøyer. Ramsund orlogsstasjon og Olavsvern base ved Tromsø ribbes for oppgaver. Haakonsvern skal heretter ta seg av forsyningene til Nord-Norge. I 2002 ble de siste marinefartøyer med fast base i Nord-Norge flyttet til samme sted.

Ramsund

Av Tor Husby

I mange år har Olavsvern hatt ansvaret for både å forsyne Sjøforsvarets fartøyer med miner, torpedoer og missiler og vedlikeholde dem etter 2-årige testrutiner. Bortfallet av funksjonene betyr åtte færre årsverk på basen. Også ytterligere ett årsverk forsvinner når de underjordiske lagerhallene tømmes for reservedeler.

- Vi har aldri fått en rimelig forklaring på hvorfor vesentlige aktiviteter tas bort, eller sett regnestykker på hvor mye Forsvaret kan vinne, bare at flyttingen er besluttet, sier sjefen for Olavsvern, kommandørkaptein Geir Morten Bentzen.

Veldig redusert

Mens Olavsvern kun mister et fåtall stillinger, blir 30 årsverk borte på Ramsund. I tillegg taper de andre årsverk når base- og støttetjenestene reduseres. Gjenværende funksjoner dreier seg stort sett om klesbytte og forbruksmateriell pluss verftsstøtte til fartøyene. For bare få år siden talte forsyningstjenesten til Sjøforsvaret i Nord-Norge 60 mann. Nå er den halvert, og i oktober sitter man igjen med 14 mann fordelt på Trondenes, Ramsund, Sortland og Olavsvern. Aktiviteten i Nord-Norge er med andre ord veldig nedadgående. I basene tviles det på at gevinstene blir særlig håndgripelige. Når aktiviteter flyttes økes belastningen på Haakonsvern mens utgiftene flyttes fra det ene budsjettet til det andre. Vinningen går med andre opp i den berømte spinningsen.

- Dette er utenfor mitt myndighetsområde og jeg kjenner ikke detaljreguleringene som ligger bak flyttingen. Jeg er opptatt av at det velges løsninger som er best, billigst og som gir mest operativ effekt. Dette er viktigere enn hvor ting lagres. Jeg kan ikke uttale meg om hvor det

Olavsvern

VÅPEN

Foto av MTB: Forsvarets Mediesenter (FMS)

er best å lagre våpen og reservedeler, sier sjefen for Landsdelskommando Nord-Norge, kontreadmiral Jørgen Berggrav.

Marinen forsvinner

Hva blir igjen av funksjoner på Olavsværn? Fjell-dokken skal fortsatt benyttes, og stort sett skal den toppmoderne basen heretter bare forsyne Sjø-HV og yte basefunksjoner til utenlandske marinefartøyer, særlig franske og amerikanske. Også basens forlegninger holdes fortsatt åpne for allierte ubåtbesetninger når de skal hvile ut.

Utenlandske marinefartøyer krever den ekstra beskyttelse som bare en marinebase kan yte. Norske marinefartøyer blir derimot stadig sjeldnere gjester, til tross for at det fra Stortingets talerstol i 2002 ble gitt løfter om at overføringen av den 22. MTB-skvadron til Haakonsværn skulle kompenseres med økt tilstedeværelse av Marinens fartøyer i landsdelen. Dette har ikke holdt stikk. Kanskje svares det at fartøysdøgnene i landsdelen har gått opp. Men når 35 fartøyer er i Nord-Norge i en uke under en stor øvelse, blir summene misvisende. Som Mark Twain sa: Løgn, forbannet løgn og statistikk.

Kontreadmiral Jørgen Berggrav, sjef for Landsdelskommando Nord-Norge

SPARER MILLIONER

Forandringene i forsyningsorganisasjonen i Nord-Norge er knyttet til reduksjonene i FLOs egen organisasjon og Forsvaret generelt. Mindre leveranser skjer til et mindre forsvar. Over år vil det spares millioner på en mindre infrastruktur, arealer og ansatte i nord. Samlet vil FLO spare milliarder.

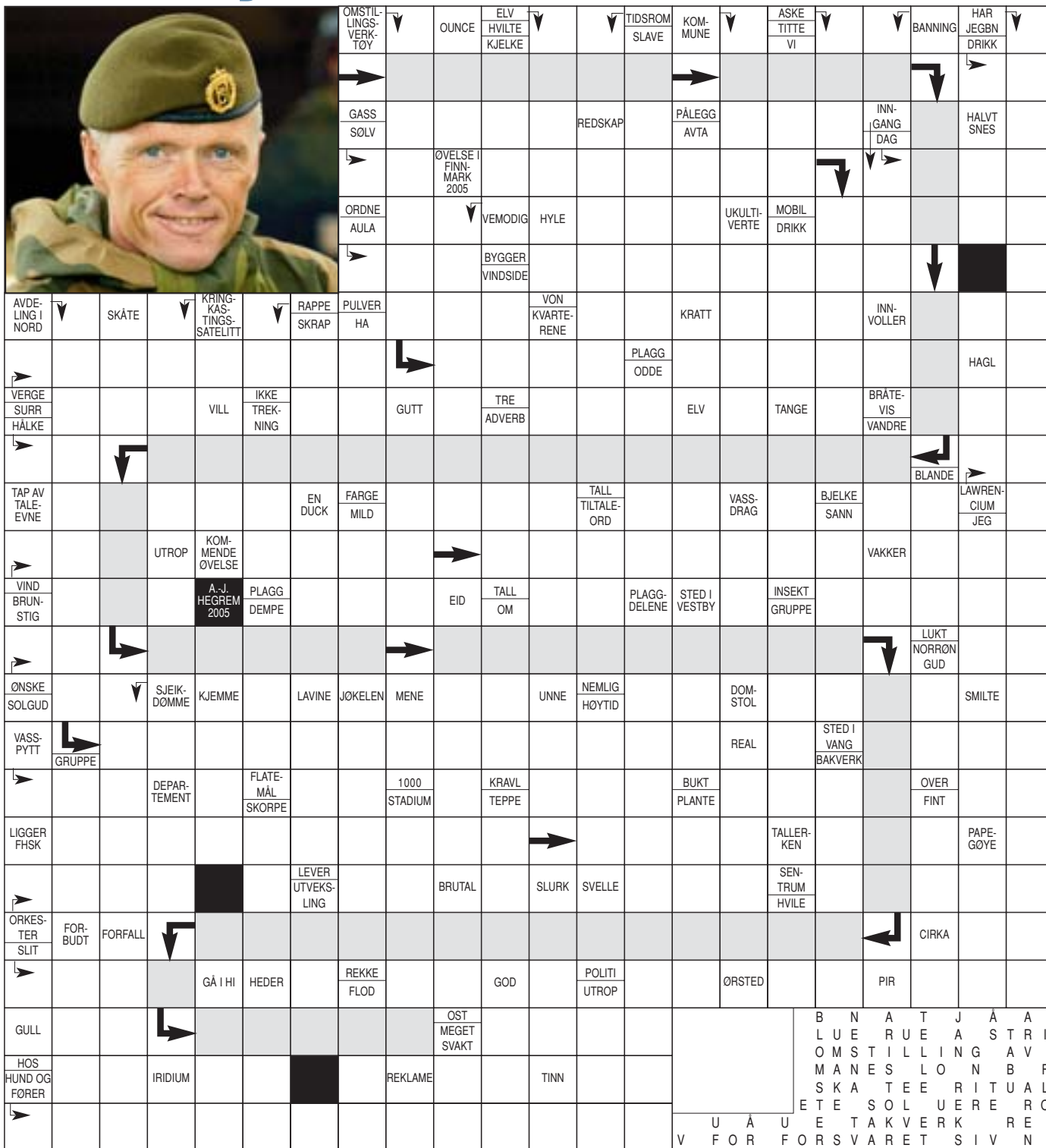

Av Tor Husby

- Vi har hatt tett dialog med forsvarsgrenene og med Forsvarets fellesoperative hovedkvarter (FOHK) på Jåttå. Som en del av endringene får FLO mindre ressurser og vi er pålagt å redusere antall årsverk og arealer. Alt vesentlig av sjøspesifikke reservedeler og forsyninger skal leveres fra Haakonsværn, sier flaggkommandør Lars Fleisje.

Hvor tjenestene kommer fra har egentlig ingen betydning bare Marinens fartøyer og andre operative avdelinger – minedykkerne på Ramsund og marinejegerne på Trondenes - får det de trenger når de trenger det. Det bli neppe behov for å utvide lagerkapasiteten på Haakonsværn. Noen av reservedelene ble avhendet på Ramsund. Dette gjelder bl.a. utstyr til fartøyer som går ut av Marinen, eksempelvis fregattene av Osloklassen. En del materiell leveres direkte til avdelingene gjennom rammeavtalene med bedrifter og er dermed ikke innom lagrene i det hele tatt.

Offiserskryss 5 • 2005

Det trekkes ut tre vinnere i tilfeldig rekkefølge blant de innsendte svarene.
1. premie: BFO/Offisersbladets tursekk
2. premie: BFO termokrus
3. premie: BFO termokrus

Merk konvoluttet "Offiserskryss" og send løsningen til:
Offisersbladet/BFO
Postboks 501 Sentrum, 0105 OSLO
INNEN 15.september 2005
Rett løsning og vinnere kommer i neste utgave av
Offisersbladet.

Offisersbladet gratulerer vinnerne av Offiserkryss nr. 4 – premiene er avsendt.

B	N	A	T	J	Å	A
L	U	E	R	U	E	A
O	M	S	T	I	L	L
M	A	N	E	S	T	I
S	K	A	T	E	E	R
E	T	E	S	O	L	U
U	Å	U	E	T	A	K
V	F	O	R	F	O	R
I	R	O	N	S	I	V
E	A	S	P	Æ	G	T
N	S	B	W	E	S	E
N	A	B	O	K	O	N
H	E	L	E	R	P	E
V	I	D	D	E	S	N
O	K	E	G	R	E	N
E	N	H	E	T	G	E
I	S	M	U	R	S	V
N	S	E	S	E	N	I
V	O	N	N	I	J	M
K	E	A	Ø	R	R	A
E	G	I	S	S	E	M
O	G	E	N	T	I	D
J	A	R	A	K	A	N
Ø	V	E	L	S	E	G

Offiserskryss
Løsning nr 4-2005

FERIE OG FRITID MED MÅL OG MENING

– REISETIPS?

Av Einar Holst Clausen

Offisersbladet har i senere tid fått flere henvendelser fra medlemmer som har prøvd alternativ ferie, og tok kontakt med en av aktørene i dette markedet – "Leirskole for voksne". Daglig leder Kenneth Myklebust bekrefter en stadig økende tendens til at folk ønsker noe mer ut av sin ferie, enn å ligge på ryggen på en tettepakket strand i syden. Vi synes man skal oppleve litt når man reiser på ferie. Vi har plukket ut noen spennende steder, og funnet gamle sjarmerende vinslott og borger, eller gamle standhotell, for å gi deg en spennende opplevelse av stedet du skal være på! Alle stedene er befart og vertskapet intervjuet for å sikre at de også er med på å skape den rette leirskolestemningen! Vi har hatt stor pågang, og har nå måttet utvide våre tilbud til også å gjelde mer fjerntliggende og eksotiske steder, samt turer med et visst innslag av adrenalinrush og spenning, sier han. Mange av turene er slett ikke så dyre som man tror. Han kunne også fortelle at de som turoperatør ønsker seg flere menn på sine tema/opplevelsesturer, da det er flest kvinner som i dag reiser på deres turer, men understreker at det også er familier og par som reiser med dem.

Offiserbladet har undersøkt litt på på hjemmesiden til "Leirskole for voksne", og det er umulig å gjengi alle tilbud. Men ved å gå inn på www.leirskoleforvoksne.no kan man raskt orientere om de tilbud som de har. I løpet av samtalen med Myklebust, ble vi også enige om et prisavslag for BFO-medlemmer på 1.000 kroner på alle turer arrangert av "Leirskole for voksne". Det er bare å oppgi medlemsnummer i BFO.

Men hva er nå dette for noe?

Hva er det ved opplevelsesturer som appellerer til stadig flere mennesker?

- De fleste som reiser med Leirskole for voksne gjør det fordi de har et ønske om å treffe andre spennende mennesker og gjøre noe kreativt eller nytt i samvær med andre. De fleste av oss har i dag så krevende jobber at fritiden verdsettes høyere enn hva man opplever i løpet av 14 dagers strandligge i Spania. Derfor er kombinasjonen av kurs, andre mennesker med felles interesser og ikke minst tid til avslapning og moro et svært godt alternativ.

Hvorfor ikke reise på en helt vanlig chartertur?

- Den tradisjonelle charterturen har etter min oppfatning utspilt sin rolle, folk er lei av store turistmaskiner, guider med gul paraply og svensktalende barpersonale. Våre gjester søker noe nytt, noe kreativt de kan bruke ferien sin til. De ønsker å lære noe nytt, treffe andre mennesker med samme interesser, kort sagt reise, lære og leke.

Hvorfor velge en tematur?

En god begrunnelse for hvorfor folk skal reise på tematur er etter min oppfatning dekket av Leirskole for voksne sitt motto; reis, lek og lær. Reisen er en del av ferien og må planlegges nøye, i dag fortrekker mange selv å

LeirSKOLE™
FOR VOKSNE

finne flybilletter på nettet, og kombinerer en tematur med tradisjonell avslapningsferie, kort sagt de reiser rundt og gjør hva de vil, uten predefinerte rammer. Uansett alder ønsker man også å ha det artig på ferie, man skal og bør leke, flørte litt og ha det gøy. I en gruppe mennesker med samme interesser som deg, enten det er i et slott i Toscana, en herregård i Provence, en seilbåt i Karibien, eller på Safari i Afrika, så skal det godt gjøres å ikke finne noen å leke med. Til slutt skal man lære noe, oppleve noe nytt og totalt annerledes fra hverdagen hjemme. Komme hjem med nye kunnskaper som man kanskje ønsker å bygge videre på, det er ferie det!

MERLIN MOBIL LADEBASEENHET

Merlin Design har utviklet en spesiell koffert med utspart plass til lykt med lader, stativdeler, bæreutstyr, filtre, batteripakke, konvertere og lysforsterkningsutstyr. På utsiden av kofferten er det tre forskjellige kontakter. Gjennom disse kan lykt og batteripakke lades med alt fra 90 - 260 V AC (vekselstrøm) eller alt fra 10 - 30 V DC (likestrøm).

Vær oppmerksom på at spenningen på sigaretttennerkontaktene inne i kofferten vil variere mellom 12 V DC og 30 V DC avhengig av hva som blir koplet til kofferten. Alt utstyret levert av Merlin Design tåler dette spenningspekteret. Ved tilkopling av nettspenning 90 - 260 V AC vil spenningen på sigaretttennerpluggene automatisk reguleres til 12 V DC.

Falconeye ML50/30

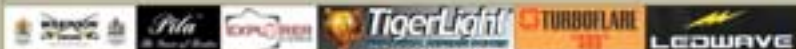
er en norskutviklet og norskprodusert beredskapslykt til bruk under ekstreme arbeidsforhold. Lykten kombinerer funksjonalitet med ekstrem lysstyrke. Utviklet i samarbeid med Forsvaret og Politiet for profesjonelt bruk. Falconeye brukes bl.a. av Forsvarets sanitet og Ingeniørvåpenet. Bruksområder er bl.a:

- Kirurgisk operasjonslys (heving av fargetemperatur)
- Evakueringslys/nødlysfunksjon
- Søk, minerydding etc.
- Skadestedsbelysning
- Overvåking (IR)

Merlin Design utvikler og markedsfører profesjonelle løsninger innen bærbart lys. Produktene spenner fra diodelykter og "tac lights", via oppladbare, større lykter til Merlins hovedprodukt: Falconeye ML50/30.

MERLIN DESIGN DISTRIBUERER OGSÅ FØLGENDE KVALITETSPRODUKTER

merlin

TEMA: Digital lyd med høy siklefaktor!

Vurderer du å hive ut det gamle analoge "HiFi/stereo"-anlegget ditt? Kanskje på tide å tenke i nye baner? Her har du 3 alternativer vi mener tilfredsstiller noen viktige krav til et digitalt lydanlegg som også gir deg en god musikkopplevelse;

- Stilig design
- Styres ved hjelp av fjernkontroll
- Kan integreres med annet analogt og digitalt hjemmeunderholdningsutstyr
- Støtte for trådløs nettverkskommunikasjon (WiFi)
- Støtte for internettbaserte tjenester (via bredbånd)
- Og ikke å forglemme; fremragende lyd!

1. Wurlitzer Digital Jukebox fra Gibson Audio

Gibson er kjent for sine fantastiske gitarer og Wurlitzer var jo "kongen" av de gamle jukeboxene. Her får du Gibsons fantastiske lyd pakket inn i jukeboxens råstilige design.

Spesifikasjoner:

- Håndkontroller, trådløs 802.11b med 3,5" LCD farge touch screen.
- 80GB Harddisk, ca 1000 cd'er WMA format. Kan utvides med ekstern USB Harddisk
- Kontrollere og distribuer musikken til flere lokasjoner (Multi-Zone)
- 100 kanaler med Digital Radio (24/7/365) og direkte nedlasting av musikk fra internett.
- Automatisk oppdatering av CD info via CDDb (Gracenote)
- Klipsch Speaker System med 145 watt 3-veis forsterker, satellithøytalere og subwoofer.
- Innebygget CD brenner. Eksporter til MPS spiller.

Tilgjengelighet:

Ikke på markedet ennå. Vist på messer. Forventes lansert i Europa høsten 2005. Ca. pris: Kr. 20.000,-
Se mer på www.gibsonaudio.com

2. Sonos

Ny spennende amerikansk produsent med et digitalt, WiFi-basert lydanlegg beregnet for hjemmemarkedet. Det kan tilkobles lydkontrollere for 32 rom og du kan styre musikken fra en enkelt trådløs håndkontroll!

Spesifikasjoner:

- Sonespiller(e) med mulighet for avspilling av forskjellig lyd i de enkelte rom
- Innebygget 50W kanalforsterker
- Tilkobling av CD-spiller eller MP3 spiller
- Tilkobling av analogt utstyr (RCA, subwoofer.)
- Integrert 4-port switch
- Støtte for PC og MAC samt de fleste digitale lydformater
- Støtte for internettbaserte tjenester
- Trådløs kommunikasjon mellom sonespillerne (802.11)

Tilgjengelighet:

Forventes lansert i Norge i løpet av høsten 2005. Ca pris: Kr. 12.000,-
Se mer på www.sonos.com eller www.entertainet.no

3. Bose Docking system for iPod

Apple har hatt gigantsuksess med sin MP3 spiller iPod. Slipp den ned i et Bose Docking System og du har i tillegg fått deg et nytt "stereo"-anlegg med grom lyd som kan bringe naboene til fortvilelse. Enkelt å transportere på ferie, hytta eller på fest!

Spesifikasjon

- Styres vha. fjernkontroll
- Nå også med støtte for iPod Photo

Ca. pris: Kr. 3600,-
Se mer på www.entertainet.no

FAMILIEVENNLIGE: Major Tom Elvebu (t.v.) og kommandørkaptein Jan Smidt er enige om at Forsvaret må ha felles familiepolitikk.

Base Gardermoen har lenge hatt en lokal familiepolitikk. I løpet av høsten skal Forsvarsstaben spikre den sentrale. Nå går de sammen og inviterer forsvarsledelsen og andre involverte til filmvisning og informasjonsmøte.

FORBEREDER NY

FAMILIEPOLI

Av **Marita I. Wangberg**
Foto: **Lars Skjægstad**,
Forsvarets mediesenter

Den 24. august skal planene for den sentrale familiepolitikken presenteres, samtidig som de inviterte får et innblikk i hvordan det er å ha et familiemedlem i en internasjonal operasjon.

- Dagen starter med en lokal samling på Gardermoen, før sentrale aktører, forsvarsledelsen og ledelsen for grenstabene er invitert til Cinemateket. Vi skal vise den danske filmen *Brødre*, som gir et sterkt inntrykk av de mellommenneskelige sidene ved å ha en av sine utenlands, sier major Tom Elvebu, stabsoffiser i Luftforsvarsstaben.

Trengte familiepolitikk

Luftforsvarets Base Gardermoen har lenge arbeidet med å legge til rette for familiene til offiserene sine, spesielt mens de tjenestegjør utenlands. For få år siden var ikke opplegget like gjennomtenkt. Oppdraget i Kirgisistan i 2002 ga Luftforsvaret mange erfaringer og a-ha-opplevelser.

- En undersøkelse vi gjennomførte etter oppdraget viste at god informasjon var det viktigste for familiene. De var slett ikke så opptatt av at noen skulle hjelpe dem å måke snø og bytte dekk på bilen, forteller Elvebu, som den gang jobbet på Gardermoen.

- Fungerer

Han mener at oppdraget under tsunami-katastrofen rundt årsskiftet viser at

familiepolitikken på Gardermoen fungerer mye bedre:

- Vi måtte ringe opp 44 offiserer på nyttårsaften og si at de skulle reise ut to dager senere. Det er klart at mange familier måtte legge om planene sine da. En hadde for eksempel kjøpt nytt hus, og planla å flytte i løpet av perioden. Men det gikk bra, med mye støtte fra Forsvaret, sier majoren.

Hva og hvem

Forsvaret arbeider nå også med å lage en felles, sentral norm for familiepolitikken. Kommandørkaptein Jan Smidt, prosessleder i Arbeidsgiveravdelingen, sier at høringsutkastet er delt i to hoveddeler: Basiskrav, om hva som er normen i familiepolitikken, og organiseringen, altså hvem som skal

TIKK

gjøre det. Kravdelen har fem hovedområder: Hjem og bolig, informasjon, nettverksbygging, familiestøtte (relasjoner) og hjemmestøtte (det materielle).

Smidt sier at Hæren har gått foran med et godt eksempel på noen områder, som Forsvarsstaben håper skal bli gjengs i alle forsvarsgrenene.

- Hæren har blant annet et eget nettsted for familiene, kalt familieweb. Der kan familiene få informasjon, for eksempel om utdanningstilbud og arbeidsplasser på stedet der offiseren blir beordret. Hæren har også en egen familiekoordinator. Dette ønsker vi at de andre skal opprette – kanskje ikke alltid som en hel stilling, men det skal være noen utpekte som har dette ansvaret, sier han.

Sentralt og lokalt

Høringsfristen på arbeidet var 15. august, og nå skal dokumentet videre til intern behandling. Smidt regner med at det endelige resultatet skal være klart i løpet av høsten.

Målet er å ha en sentral styring for familiepolitikken, samtidig som det lokalt skal lages planer som er tilpasset de lokale behovene – slik det er gjort på Gardermoen. - Vi skal ikke finne opp hjulet på nytt hver gang en avdeling skal ut i intops, fastslår Smidt, som får støtte fra sin kollega:

- Internasjonale operasjoner er ikke noe ekstraordinært lenger, det er en del av virksomheten vår. Samtidig jobber vi ofte på tvers av forsvarsgrenene ute: I Kirgisistan var 40 prosent av personellet vårt, mens 60

prosent kom fra de andre forsvarsgrenene. Da er det viktig at vi har lik policy, mener Elvebu.

Klarer seg selv

Begge offiserene understreker samtidig at familiene ikke skal "klientiseres":

- I utgangspunktet klarer familiene seg selv. Men det kan oppstå ting som gjør at de trenger spesiell oppmerksomhet. Og god familiepolitikk gir bedre offiserer: Dersom tjenestemannen vet at familien har det bra, kan han eller hun konsentrere seg bedre om jobben ute, avslutter Elvebu.

TIL SKEI FOR ALLER SISTE

Høsten 2001 begynte jeg som områdetillitsvalgt på vestlandet, og i løpet av de fire årene som har gått, har det blitt noen turer langs E39 til Skei i Jølster og BFOs lokalforening ved HV-10. Torsdag 16. juni var tiden moden for en siste tur, nå var HV-10s siste dag kommet og både lokalforening og heimevernsdistrikt skulle opphøre å eksistere.

Av **Rolf J. Ledal**, OTV Vestlandet

Dødsdommen over distriktet kom knappe 15 år etter at Stortinget vedtok å flytte Fjordane HV-distrikt fra Bergen til Skei i Jølster. Mange ble overrasket over det opprinnelige vedtaket om lokalisering, og det skulle altså vise seg at det ble et relativt kort kapittel i HVs historie. Sommeren 2004 besluttet Stortinget HVs nye struktur, noe som resulterte i en nedgang i antall distrikter og på Vestlandet var det HV-10s territorier som skulle deles mellom nabodistriktene. Bergenhus Heimevernsdistrikt 09 og Møre og Fjordane Heimevernsdistrikt 11. Sør for Sognefjorden er det innsatsstyrken Bjørn West som har ansvaret, mens fra Sognefjorden og nordover til trøndelagsgrensen har innsatsstyrken Archery sitt ansvarsområde. Sjøheimevernskommando Vest-Norge med

innsatsstyrken Salamander har overtatt kommandoen over sjøområdene som før var inndelt i SHV-avsnitt.

Selve kommandooverføringen samlet en del innbudte gjester og skuelystne. Tid og sted for begivenheten var lagt slik at mange av lokalbefolkningen valgte å bivåne seremonien. Når tiden var inne for å takke av oberstløytnant Nils Thorkild Melbye og å marsjere ut HV-10s fane, var det nok mange som opplevde stunden som vemodig. Sjef LDKN, gen.maj. Narve Ludvigsen var en av flere som ga uttrykk for vemodet etter at seremonien var avsluttet. Selv om HV-10s tilstedeværelse på Skei har vært så kort at bare to sjefer har hatt kommandoen oppe i lia med utsikt over Jølstervannet, har distriktet en lang historie bak seg. Nå gjelder det altså å ta vare på det beste fra gamle tradisjoner, og bygge en ny heimevernskultur rundt det nye Heimevernet.

Generalinspektøren for Heimevernet har i

sin omstillingsplan satt som pri 1 "en ryddig og korrekt personellmessig håndtering". Som tillitsvalgt er jeg glad for at ledelsen ved HV-10 har hatt et sterkt fokus på nettopp dette parallelt med en skikkelig avvikling av virksomheten. Oblt. Melbye og stabssjefen ved HV-10, major Sven Flo, fortjener ros for den måten de har benyttet det siste året til å avvikle virksomheten samtidig som de har lagt til rette for kompetanseoppbygging hos personellet som nå skal over i nye stillinger innenfor Forsvaret eller over i nye virksomheter utenfor Forsvaret. Flere av distriktets medarbeidere har fortsatt i tjeneste innenfor Heimevernet, men veien til arbeidsplassen har nok blitt noe lengre. Jeg håper at deres nye sjefer er like flinke til å legge forholdene til rette for pendlerne som Oblt. Melbye har vært.

Nå som den militære aktiviteten i Skei i Jølster opphører, opphører også behovet for BFOs lokalforening på samme plass. For

Kommandooverføringen ble innledet med en salutt som sakte men sikkert jagde bort skyene som skygget for solen.

GANG

siste gang hadde lokalforeningens medlemmer samlet seg i sofakroken i befalsmessen, og på sakslisten var det bare en sak. Lokalforeningen ble nedlagt kvelden før kommandooverføringen fant sted, og med det var det slutt på en liten men aktiv lokalforening. Lokalforeningens siste leder, major Thor Gjesdal, ble takket av for sin innsats som leder og med det var regionen plutselig blitt litt mindre i den nordre enden.

Bygningene fra begynnelsen av 1990-tallet er på langt nær nedslitte, og Bergens Diakonissehjem fikk i sommer tilslag på bygningsmassen. Planen skal visst være å etablere et rekonvalesenssenter med utsikt over Jølster-vannet. Smått om senn vil nok dagliglivet bli som før HV-10 kom til Skei igjen, men en ting vil aldri bli det samme. Før passerte de fulllastede vogntogene med Pizza Grandiosa fra Stranda på Sunnmøre Sogn og Fjordanes best bevoktede veikryss på sin tur mot sultne vestlandsmager, nå ligger veien åpen for landeveispiratene...

For aller siste gang passerte jeg den gamle broen på den Trondhjemske postvei på tur opp til Skei, og en liten men aktiv lokalforening.

HV 10s fane rulles sammen for siste gang.

HV 10 er nedlagt og kommando er overført. Fra venstre: Oblt. Harald Valved, Sjef HV 11, Gen.maj. Bernt I. F. Brovold, GIHV, Oblt. Nils Th. Melbye, Sjef HV 10, og Oblt. Knut Åge Greve, Sjef HV 09.

Ved en enkel men høytidlighet ble lokalforeningen på Skei i Jølster lagt ned. Lokalforeningens siste leder, Major Thor Gjesdal, hadde som vanlig samlet nesten samtlige medlemmer til en siste samling i sofakroken.

Tekst & foto: kaptein Hanne Olafsen

- Det er aller første gang ACU II (Air Control Unit) opererer og det er litt spesielt å kunne benytte et sterkt kallesignal som har en historie å se tilbake på, sier major Rune Nicolaisen, til daglig sjef trenings-skvadronen på Luftforsvarets stasjon Sørreisa.

Det var under øvelse Nordavind på Banak flystasjon at LOS systemets nye stolthet ACU II ble benyttet for å støtte jagerflyoperasjoner på nært hold. Og valg av kallesignal var enkelt. Forrige eier av "Brandy" var Control and Reporting Post

(CRP) i Kautokeino som ble nedlagt i 1988.

- Det passet ekstra godt at første deployering ble til Finnmark - riktig nok ikke til Kautokeino - men til nabokommunen Porsanger hvor flystasjonen på Banak er.

Pilotens øyne

Oppgaven til ACU II er å utøve taktisk kontroll over jagerflyene og hjelpe dem til å finne sine mål i luften, hvor en kontrollør i ACU forklarer jagerpiloten på radiosamband hvor målene hans befinner seg og hvordan han taktisk kan komme seg til målet og angripe det – eventuelt motsatt for å unnslipe en fiende.

Piloten vil nærmest være blind uten denne støtten.

- Det er et nært og tett samarbeid hvor vi støtter jagerpiloten med det vi kan best. Det å være "ute i felten" og ikke inni fjellet på Sørreisa hvor vi jobber til daglig gir en god bonuseffekt for oss - vi får mye bedre briefinger i forkant og grundige debriefinger etter oppdraget. Vi får treffe de pilotene vi daglig opererer sammen med, men som vi aldri ser, sier Nicolaisen.

- Vi som jobber så tett sammen er avhengig av å ha gjensidig forståelse av hvordan vi opererer, og hvilke muligheter og begrensinger som er til stede. Det har

Nærmere 20 år har gått siden kallenavnet «Brandy» lod over de taktiske kontrollradioene i Nord-Norge. Nå er «Brandy» tilbake.

IDY!

sannsynligvis vært flere jagerflygere innom på ACUen i løpet av en dag her på øvelsen, enn det normalt er hos oss i Sørreisa i løpet av et helt år, smiler han.

Meget dyktige

ACU II er en videreutvikling av ACU I, som ble tatt i bruk som en treningsenhet for LOS-systemet i 2002.

- På programmeringssenteret på Mågerø har vi veldig mange dyktige folk som har satt sammen ACUen. Under øvelse Nordavind har vi hatt med våre egne teknikere fra Sørreisa som er særdeles dyktige og som får det hele til å fungere, sier en meget fornøyd major.

Øvelse Nordavind har gitt personellet i ACU god og nyttig trening og erfaring.

- En av de siste tingene som ACU II fikk gjennomført på øvelse Nordavind, var opplinking og kommunikasjonstesting mot NATOs AWACS-fly. Dette fungerte utmerket, med en vellykket utveksling av toktinformasjon mellom flyet og ACU. Det er for øvrig første gang at dette har blitt gjennomført fra en ACU, forteller han.

Neste stopp for den mobile enheten ACU II er NATO Air Meet på Ørland i september.

FAKTA:

ACUen består i grove trekk av 3 stk containere. Disse er til bruk for henholdsvis sambandsutstyr, briefing/oppholdsrom og selve operasjonsrommet hvor jagerflykontrollørene kontrollerer sine fly og luftovervåkingsrelaterte oppgaver blir ivaretatt. På mange av landets militære stasjoner er det lagt opp sambandsnoder, slik at containerne kan koples rett til FDN og få tilgang på samband (radioer og telefon), samt radarbildet for hele landet.

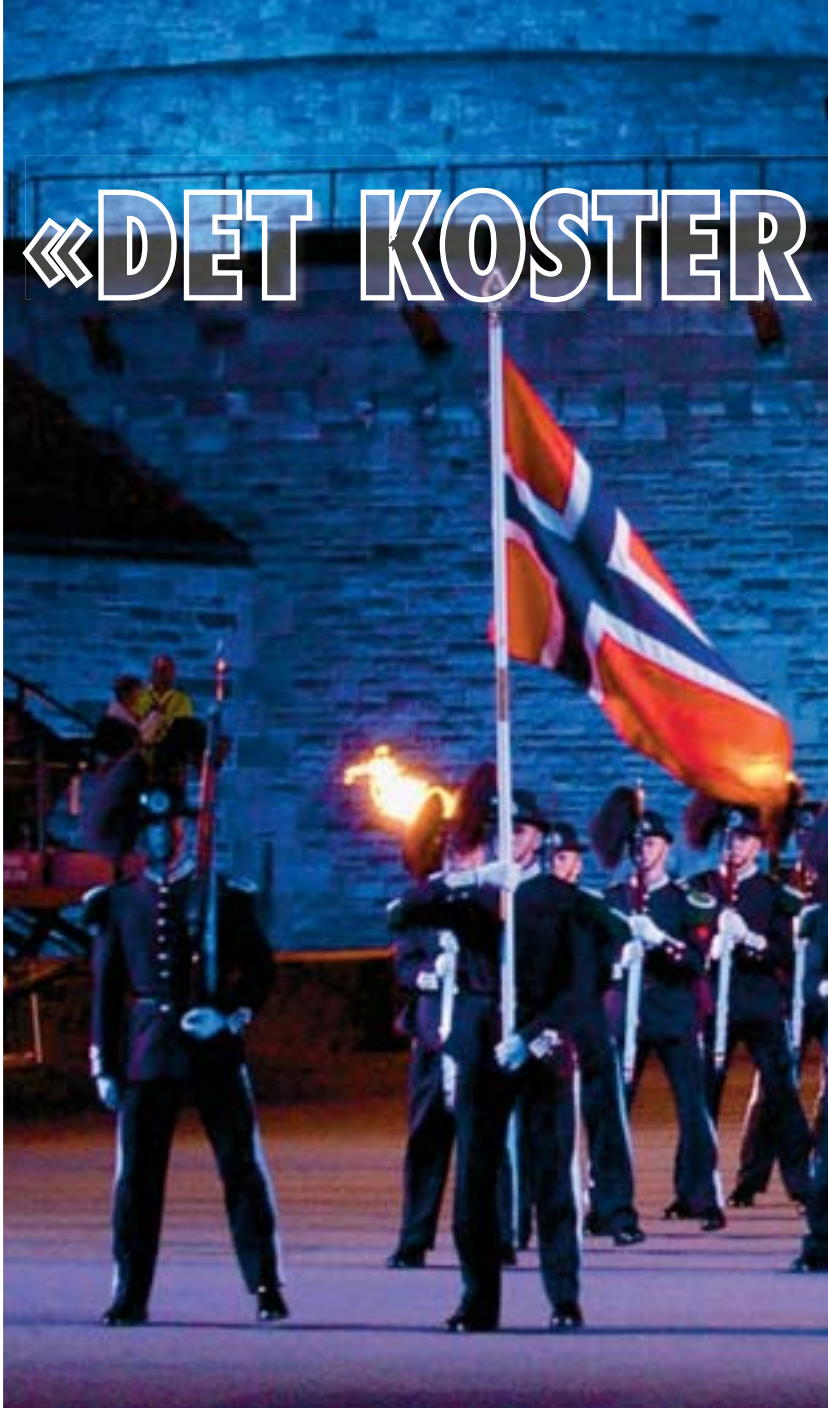

Foto: PLO/HSTY

Foto: PLO/HSTY

For syvende gang var Hans Majestet Kongens Gardes Drillkontingent på plass under verdens mest kjente tattoo – Edinburgh Military Tattoo. Ingen avdelinger utenfor Storbritannia er noen gang invitert så mange ganger. Nok en gang var våre gutter og jenter et trekkplaster på forestillingene, som tradisjonelt foregår på det historiske Edinburgh Castle.

Tekst & Foto: **Einar Holst Clausen**

Fantastisk show

Årets militære tattoo i Edinburgh var et fantastisk skue. En blanding av sekkepiper og skarptrommer, militær oppvisning fra Royal Marines, kosakkdans og stuntoppvisninger fra både militære og sivile artister, skapte en flott ramme på arenaen i den gamle og historiske Edinburgh Castle. Lyd og lyssettingen var et eget kapittel. Innleide profesjonelle firmaer sørget for et multi-mediashow i verdensklasse, hvor også festningsmurene ble brukt som lerret for bildefremvisning under showet. Selvfølgelig var det våre egne gutter og jenter som stjal showet! Det er noe helt spesielt med lyden

når de entrer arenaen, i tillegg til det stramt militære. Det var faktisk bare Garden som sto for ren og perfekt musikk/drill i Edinburgh. Resten var, sett bort fra Royal Marines stuntoppvisning, mer underholdning til riktignok flotte toner fra hundrevis av "pipes and drums".

Våre gardister bodde nesten en måned i Skottland, i en nedlagt militærleir. Foruten besøk fra enkelte ivrige foreldre, samt Offisersbladet, var både sjefen for Hærens styrker, generalmajor Kjell Grandhagen og forsvarssjef Sverre Diesen på besøk/inspeksjon i "gardeleiren" i Skottland. Begge var meget fornøyd med hvordan musikk- og drillkontingenten hadde innrettet seg i utenlandstjeneste, og selvfølgelig de priskefrie opptredener. Etter en måneds

tjeneste med lange dager, syv dager i uken med drill og øving, er de nå tilbake i Norge. Det gjenstår bare innlevering og dimittering, fra det mange mener er en drømmetjeneste for unge menn og kvinner.

Svært hektisk år

Musikk og drillkontingenten har i år hatt et program som kan ta pusten fra de fleste. I tillegg til mengden av oppdrag her hjemme, så har de vært i USA, Australia og sist i Edinburgh. Våre gutter og jenter med hvite beiser på sine bukser, er svært ettertraktet, og mange arrangører betaler gjerne deler av reiseutgiftene for å få gardistene til sine arrangement. Dessverre blir det likevel store utgiftsposter til slik reisvirksomhet. Med et ikke voksende

Å VÆRE KAR»

Gardens egen maskot i Edinburgh Zoo - Kongepingvinen Nils Olav, får inspisere gardistene når de deltar på Tattooen. Nils Olav avspasserte fronten helt korrekt, nå som nyutnevnt kaptein.

Foto: PLO/HSTY

budsjett, så er dette i dag et problem for HMKG. Offisersbladet møtte kompanisjefen for 3. Gardekompani (musikk og drillkontingenten) kaptein Lilleng, i Edinburgh. Lilleng bekreftet at de sliter for å få endene til å møtes, og at de på utenlandsreiser ofte er nødt til å finne alternative måter å reise på. Til Edinburgh Military Tattoo, ble det for dyrt å bruke Hercules fra 335 skvadron, på grunn av internfakturering. De tok i stedet med seg egen lastebil med utstyr, og reiste med fergen til Newcastle, hvor de ble hentet av Tattooens busser. På den måten sparte vi nesten 100.000 kroner, kunne Lilleng fortelle Offisersbladet. Kompanisjefen ga også uttrykk for at det svært høye tempoet i år nok har gått noe utover tid til øving, som er nødvendig i forkant av alle

oppdrag. Han gir imidlertid ros til sine gardister for innsatsviljen de har vist gjennom året, og det kvalitetsnivået de har oppnådd.

I følge de opplysninger Offisersbladet sitter inne med, så prøvde da også HMKGs ledelse på grunn av tid og økonomi, å takke nei til USA-turen. Men de fikk fra øverste politiske hold enkelt og greit en ordre om å reise. Fra Husebyleiren i Oslo, har HMKG som livavdeling tross alt sine viktige operative primæroppdrag å utføre innenfor tildelt budsjettammer. I en kommentar til Offisersbladet nevner også kaptein Lilleng at rekrutteringsgrunnlaget til neste års musikkropp endelig og heldigvis nå er på plass. – Vi sliter nemlig litt med rekrutteringen til musikkroppen, da vi har alt for

liten tid til pleie kontakten med de mange sivile korpserne rundt om landet. Tidligere har vi alltid prioritert opptredener der vi også får kontakt med korpsmiljøene. Det er der vi tross alt rekrutterer de unge til å begynne i musikkroppen vår. I år har det vært for hektisk til å kunne få dette til, og neste år med HMKGs 150-års jubileum blir sikkert ikke mindre hektisk. Uten hjelp fra Forsvarets egne instanser måtte faktisk befal i musikkroppen tidligere i år, selv ringe rundt til hundrevis av potensielle unge musikanter som skulle inn til førstegangstjeneste, rett og slett for å motivere de til å søke seg til HMKG. Får vi ikke inn musikanter til alle instrumenter, så blir det ingen gardemusikk, sier Lilleng til Offisersbladet.

>>>

AUDUN SANDVOLD FRA GJØVIK OM ÅRET SOM DRILLGARDIST

Har tjenesten i drill stått til forventningene?

Absolutt! Til å begynne med var det et hardkjør med øving og drill på helt ukjente og uvante ting for meg, men etter hvert som mestringsfølelsen kom, så ble det både utfordrende og morsomt. Kameratskap, samhold og opplevelser har vært i særklasse.

Hvordan har det vært å være på sammenhengende reisefot i over tre måneder i løpet av den siste 7 måneders perioden? Både og, vil jeg si, man blir sliten av all reisingen, men jeg har opplevd fantastisk mye dette året! Det blir lite privatliv, men når vi vært så heldige å få oppleve både USA, Australia og Skottland, så glemmer du fort slike detaljer.

Hvordan blir det å dimittere og hva gjør du etterpå? Det skal bli godt å slippe unna tidspunkter med revejle, oppstilling og leggetid. Jeg ser frem til litt friere tøyler igjen, mer privatliv og avslapning, og uten 12 mann på rommet. Samtidig gruer jeg meg også, for miljøet og kameratskapet mellom gutta, og alt det vi har opplevd sammen er sterke minner som kommer til å vare evig. Nå skal jeg jobbe ett år, før jeg begynner videreutdanningen min.

Kan du oppsummere ditt år drilltroppen med tre ord? Oi, det var vanskelig, men jeg tror jeg sier trening, innsats og moro!

Ingen ting skal være halvveis i drilltroppen!

Drilltroppen ferdig oppstilt i Greenford Barracs.

Kaptein Lilleng, sjef 3. Gardekompani sammen med generalmajor Kjell Grandhagen, sjef HSTY og major Olav Melan, sjef vakt og parade.

Bergans

OF NORWAY

Leverandøren av bekledning, telt, soveposer, vester og ryggsekker til spesialenheter verden over

Bergans Fritid AS, Loesmoen
Box 293, 3301 Hokksund
Tlf: 32 25 25 00
Fax: 32 25 25 10
marked@bergans.no
www.bergans.no

NH90 - FREMTIDENS REDNINGSHELIKOPTER

Frankrike, Italia, Nederland, Portugal og Hellas har sammen med Finland, Sverige og Norge bestilt over 325 NH90. Basert på en grunnmodell leveres dette flerbrukshelikopteret i forskjellige versjoner - avhengig av primæroppgavene. Felles for alle er imidlertid at de skal ha en rolle innen søk- og redningstjenesten (SAR). De 14 norske NH90 til Forsvarets kystvakt og nye fregatter vil alle ha en viktig oppgave innen SAR-tjenesten. Som erstatning for dagens Sea King redningshelikopter vil NH90 i en skreddersydd SAR-versjon, som fullt ut tilfredstiller norske myndigheters krav, gi en vesentlig bedre tilgjengelighet og kapasitet - og til en lavere total kostnad. I tillegg vil norske arbeidsplasser sikres i mange år fremover gjennom ytterligere industriavtaler til en verdi på over 2 mrd kroner.

Norsk representant:
Kjell A Østnes AS

NHI industries
www.nhindustries.com

